

veileder

M-1383 | 2024

NiNapp - brukerveiledning Versjon 30.04.2024

KOLOFON

Utførende institusjon

Miljødirektoratet

Kontaktperson i Miljødirektoratet

Stig Arne Karlsen

M-nummer	År	Sidetall	
1383	2024	82	

Utgiver

Miljødirektoratet	
-------------------	--

Forfatter(e)

Stig Arne Karlsen/Pål Theodorsen/Mari Engelstad

Tittel - norsk og engelsk

NiNapp brukerveiledning

Sammendrag - summary

NiNapp er Miljødirektoratets kartleggingsverktøy til bruk i kartlegging etter Miljødirektoratets instrukser og er tilpasset type- og beskrivelsessystemet Natur i Norge. NiNapp oppdateres årlig, og er tett knyttet opp imot våre kartleggingsinstrukser. NiNapp består av NiN-admin, NiNprosjektinnmelding, NiN-web og NiNapp feltapplikasjon.

Denne veilederen gir en oversikt over funksjonalitet i NiNapp feltapplikasjon for iPad og NiN-web applikasjon for PC, basert på Vertigis. Innholdet er bygd opp i henhold til en arbeidsflyt der kartleggerne gjør forarbeid i NiN-web, kartlegger i felt ved hjelp av NiNapp feltapplikasjon og gjør nødvendig etterarbeid i NiNapp feltapplikasjon og NiN-web.

4 emneord

NiNapp, naturtkartlegging, dataflyt, NiN

Forsidefoto

Foto: Eirin Bjørkvoll

1. Innle	edning				
2. Funk	2. Funksjonalitet i NiN-web				
2.1	Adresse, innlogging				
	2.1.1 Innlogging med din bruker				
	2.1.2 Innlogging med annen bruker				
2.2	Oversikt over NiN-web				
2.3	Kartlag i NiN-web				
2.4	Verktøy i NiN-web				
2.5	Områdevalg og søk, søkeresultat11				
	2.5.1 Områdevalg i kartet, forklaring av ID-regime11				
	2.5.2 Søkefeltet i NiN-web11				
	2.5.3 Mer om behandling av søkeresultat13				
3. Funk	ksjonalitet i NiNapp feltapplikasjon for iPad14				
3.1	Installasjon14				
3.2	NiNapp feltapplikasjon - komme i gang14				
	3.2.1 Innlogging og utlogging14				
3.3	Grunnleggende om NiNapp feltapplikasjon15				
	3.3.1 Åpningsbilde15				
	3.3.2 Synkroniseringsfunksjonaliteten16				
	3.3.3 Prosjektvelgeren16				
	3.3.4 Kartlag				
	3.3.5 Kartpakker				
	3.3.6 Råd for bruk av NiNapp17				
4. Forb	peredelser i NiN-web				
4.1	Opprette Naturområder i NiN-web18				
	4.1.1 Opprette naturområder fra AR5 eller tidligere kartlagte områder				
	4.1.2 Opprette naturområder fra shapefil19				
	4.1.3 Opprette naturområder fra AR5 eller Naturtyper Miljødirektoratets instruks				
	(enkelt objekter)20				
	4.1.4 Registrere nytt naturområde på riktig prosjekt				
	4.1.5 Størrelsesbegrensning for AR5 objekt22				
	4.1.6 Tips: Når geometri ikke kan opprettes fra AR522				
4.2	Laste opp eksterne data23				
4.3	Måling og tegning24				
	4.3.1 Tegne figur				
	4.3.2 Tegne figur ved å snappe mot andre kartlag25				
5. NiNa	app feltapplikasjon				

	5.1	Velge prosjekt og komme i gang26
		5.1.1 Velge prosjekt26
		5.1.2 Prosjekter kartlegges uavhengig av hverandre
	5.2	Online og offline27
		5.2.1 Laste ned kartpakker27
		5.2.2 Klargjøre for offline modus
		5.2.3 Arbeide i offline, synkronisere og gå online
		5.2.4 Kartlegging i online modus vs. offline modus
	5.3	Digitalisere nytt område
		5.3.1 Innstillinger og arbeidsflyt
		5.3.2 Slette enkeltpunkt i figuren
		5.3.3 Endre plassering av enkeltpunkt i figuren
		5.3.4 Når figuren lukker seg
	5.4	Redigere egenskapsdata i NiNapp35
		5.4.1 Felles egenskaper for alle kartlag
		5.4.2 Registrering av kartleggingsenheter
		5.4.3 Registrere beskrivelsesvariabler og uLKM for K5 og K20
		5.4.4 Registrere beskrivelsesvariabler og LKM for Naturtyper40
	5.5	Redigere geometri i NiNapp44
		5.5.1 Legg til eller klipp for et naturområde44
		5.5.2 Splitte område i to45
		5.5.3 Spleise områder47
		5.5.4 Hente geometri fra kartlag, Utvalg
	5.6	Behandling av overlappende områder i NiNapp51
		5.6.1 Hovedregler ved overlapp51
		5.6.2 Legge nytt område i overlapp med eksisterende område51
		5.6.3 La nytt område klippes mot eksisterende område52
		5.6.4 Rydde overlapp mellom egne områder54
	5.7	Multipolygon
	5.8	Slette og nullstille data i appen56
		5.8.1 Slette et naturområde
		5.8.2 Slette valgt kartleggingsenhet uten å registrere ny
		5.8.3 Nullstille registrert beskrivelsesvariabel
	5.9	Bilder
	5.10	Utvidelse av prosjektgeometri57
	5.11	Overføring av data mellom prosjekter
6.	Redi	gering og kontroll i NiN-web60
	6.1	Se på kartlagte områder60

6.2	Redigering i NiN-web	.60
	6.2.1 Redigering av egenskaper	.60
6.3	Sjekk naturområder	.61
	6.3.1 Validere naturområder per prosjekt	. 62
	6.3.2 Validere naturområder ved å tegne området i kartet	.64
	6.3.3 Validere enkeltobjekt	.65
	6.3.4 Variabelsjekk	.65
	6.3.5 Håndtering av overlapp (kartlag 5K og 20K)	.67
6.4	Sjekk tilstand og naturmangfold	.70
6.5	Sende naturområder til godkjenning	.72
	6.5.1 Tilbakestille områder som er sendt til godkjenning	.73
6.6	Registrere informasjon på prosjektnivå	.74
6.7	Sende prosjekter til godkjenning	.76
6.8	Validering	.77
	6.8.1 Sjekkliste validering	.77
	6.8.2 Løsningsforslag Feilmeldinger	.78
6.9	Eksport av data	. 79
	6.9.1 Eksport av egenskaper til excel-format	.79
	6.9.2 Eksport av geometri til shape-format	. 80

1. Innledning

Kartlegging av naturtyper i offentlig regi skal følge metodikk som bygger på type- og beskrivelsessystemet Natur i Norge (NiN). NiN skal kunne støtte mange ulike kartleggingsbehov, og hvert enkelt kartleggingsbehov vil ha bruk for nærmere bestemte deler av NiN. Utforming av et godt kartleggingsprogram krever god kjennskap til NiN som system.

Miljødirektoratets aktiviteter innen naturtypekartlegging med basis i NiN er overordnet beskrevet i følgende figur:

Ulike kartleggingsbehov leder til ulike kartleggingsprogrammer, som defineres gjennom interne prosesser i Miljødirektoratet.

Programmer defineres i NiN-admin, og til hvert program fastsettes et antall prosjekter i NiNprosjektinnmelding. Prosjektene er avgrenset geografisk og representerer yttergrense for kartlegging. Prosjektavgrensningene utgjør samtidig dekningskartet for kartlegging.

Prosjektene sendes til verktøyene som skal brukes til selve kartlegginga (NiN-web og NiNapp). Når prosjektene er ferdig generert og tatt i bruk synkroniseres data fortløpende til en landingsdatabase for årets data i Miljødirektoratet. Etter at kartlegginga er avsluttet og alle data er levert, skal data flyttes fra landingsbasen til direktoratets hovedbase, der alle kartleggingsdata ligger. Data i hovedbasen danner grunnlaget for tjenester, bruk av data i fagsystem, utveksling med Artsdatabanken mv.

Denne veilederen gir en oversikt over funksjonaliteten og arbeidsflyten i NiNapp feltapplikasjon for iPad og i NiN-web applikasjonen for PC.

2. Funksjonalitet i NiN-web

2.1 Adresse, innlogging

2.1.1 Innlogging med din bruker

Du finner lenke til NiN-web via landingssiden <u>https://ninkartlegging.miljodirektoratet.no</u>. Innlogging skjer via din Mdir ArcGIS Online (AGOL) bruker. Brukernavn og passord er tildelt av Miljødirektoratet og kommer i en e-post fra ArcGIS Notifications.

Logg inn på Miljødirektoratet 🏾 🎯 es			
ArcGIS-pålogging			
🛱 olanor_mdir_ekstern			
☆ ••••••			
Logg på Avbryt			
Har du glemt brukernavnet? eller <u>Glemt passordet?</u>			
Personvern			

2.1.2 Innlogging med annen bruker

Særlig når det nærmer seg leveringsfrist, har vi erfaring for at det kan være nødvendig å logge på med andre sine brukere for å kunne gjøre avtalte operasjoner i annen brukers fravær. Dette gjøres mest effektivt ved å åpne NiN-web i privat vindu / inkognitovindu (høyreklikk på lenke på landingssiden). Dette åpner en egen sesjon av nettleseren, og du kan logge inn med en annen bruker samtidig som du selv er innlogget.

2.2 Oversikt over NiN-web

NiN-web bygger på rammeverket i VertiGIS Studio Web og inneholder tilpassete arbeidsflyter med tanke på kartlegging.

2.3 Kartlag i NiN-web

Kartlagsmenyen består av to typer kartlag:

- Kartlag som viser kartlagte data
- Støttekartlag for kartlegging

Kartlagene som viser kartlagte data, er inndelt i Mine og Andres områder innenfor hver kartlag. Både gruppelag og temalag må være haket av for at laget skal tegnes i kartet. Gruppelagene utvides med pilen på høyre side. Du finner tegnforklaring for påslåtte lag i fanen ved Kartlagslisten. Tegnforklaring kan også sees i menyknappene til høyre i kartutsnittet.

Ved å trykke på de tre prikkene ved hvert lag kan man endre gjennomsiktighet, endre tegnsetting for laget og konfigurere kartlagets beskrivelse.

Bakgrunnskart

Meny for valg av bakgrunnskart finnes på høyre side i kartutsnittet.

	AR5	~	:
~	Skog		:
	Åpen fastmark		:
~	Snø/isbre		:
	Overflatedyrka Jord		:
	Myr		:
	Innmarksbeite		:
\checkmark	Hav		:
	Ferskvann		:
	lkke kartlagt		:
	lkke natur		:

Kartlagsmeny for AR5:

«AR5» er oppdelt i egne kartlag for hovedkategoriene. Dette gjør det mulig å vise AR5 fleksibelt ved å slå av og på de ulike kategoriene. Du kan hente geometri fra disse kartlagene og etablere som naturområder i NiNapp (se <u>Opprette Naturområder i</u> <u>NiN.web</u>).

Kartlagsmeny for Naturtyper på land og ferskvann (HB13):

Kartlaget viser forekomster av naturtyper, gruppert etter hovednaturtype, som er vurdert som svært viktige, viktige og lokalt viktige for biologisk mangfold etter metodikken i DN-håndbok 13.

\checkmark	Naturtyper på land (NiN)	\sim	÷
~	Naturtyper NiN - Alle		÷
\checkmark	Naturtyper NiN - Dekningskart		÷
	Naturtyper NiN - Svært høy kvalitet		÷
	Naturtyper NiN - Høy kvalitet		÷
	Naturtyper NiN - Moderat kvalitet		÷
	Naturtyper NiN - Lav kvalitet		÷
	Naturtyper NiN - Svært lav kvalitet		÷
	Naturtyper NiN - Ikke kvalitetsvurdert		÷

Kartlagsmeny for Naturtyper på land (NiN):

Kartlaget viser naturtypelokaliteter kartlagt etter Miljødirektoratets instruks.

Du kan hente geometri fra dette kartlaget på lik linje med AR5 (se <u>Opprette Naturområder i NiN-web</u>).

2.4 Verktøy i NiN-web

Brukes til å sjekke valideringsstatus eller variabelsjekk av kartlagte naturområder. Funksjonaliteten sjekker alle tekniske krav og gir tilbakemelding om feil. Alle naturområder må valideres før de kan sendes til godkjenning. Les mer om dette <u>i Sjekk naturområder</u>.

9

Sjekk tilstand og naturmangfold	Brukes for å sjekke om satt tilstand- og naturmangfold vurdering er riktig basert på registrerte variabeltrinn. Resultatet fra sjekken viser hva som er riktig tilstand- og naturmangfold vurdering, og hvilke(t) variabeltrinn og/eller kriterier som er utslagsgivende. Les mer om dette i <u>Sjekk tilstand og naturmangfold</u> .		
Sett prosjekt til godkjenning	Brukes for å sende hele prosjekter "til godkjenning". Alle naturområder i et prosjekt må ha status "sendt til godkjenning" for at prosjektet skal kunne sendes til godkjenning. Tomme prosjektområder kan også sendes til godkjenning. Les mer om dette i <u>Sende prosjekter til godkjenning</u>		
Tilbakestill naturområder	Brukes for å tilbakestille naturområder som har status "sendt til godkjenning" til "under arbeid" i et valgt prosjekt. Du kan bare tilbakestille naturområder hvor du er kartlegger. Les mer om dette i <u>Tilbakestille områder som er sendt til godkjenning</u> .		
Opprett naturområde	Brukes for å opprette geometri fra AR5, tidligere kartlagte områder eller en opplastet shapefil. Du kan lese mer om dette i <u>Opprett</u> <u>naturområder i NiN-web</u>		
Naturområder	Brukes for å eksportere kartleggingsdata til excel. Du kan lese mer om dette i <u>Eksport av data</u> .		
Mål	Brukes til å tegne opp figurer og måle lengde og areal. I undermenyen med valg av lengde eller areal er det også innstillinger for måleenhet, denne heter "Enhet"		
Constraints Cast opp data	Muliggjør filimport fra flere format. Filer importeres som grafikk. Støttede filtyper er CSV, Excel og shape-filer, i zip-filer eller mapper. For å laste opp en Shapefil må alle filene som tilhører geometrien zippes i en katalog før den lastes opp.		
Historiske bilder	Gir tilgang til flyfoto med ulik datering. Applikasjonen søker i kartutsnittet og lister opp hvilke fotoserier som har data innen kartutsnittet.		
Tegn	Funksjonaliteten gir mulighet for å tegne i kartet, dvs. lage grafikk. I undermenyen finner du tegneverktøy og innstillinger for forskjellige geometrier. Trykk "Tegn" for å komme tilbake til hovedmenyen.		

Identifiser punkt eller område. For å tegne område trykk og hold musknappen mens du tegner. Avslutt tegning med dobbeltklikk. Resultatet åpner seg i liste i venstremenyen eller som resultattabell under kartet. Fra resultatet kan man også ta eksport til vektorformat (shapefil). Se kapittel 6.9.2. for mer informasjon.

Brukes til å finne objekter basert på en eller flere valgte betingelser fra de ulike kartlagene. Kan også brukes til å filtrere hvilke naturområder som skal vises i kartet.

2.5 Områdevalg og søk, søkeresultat

2.5.1 Områdevalg i kartet, forklaring av ID-regime

Når du velger et område ved å klikke i kartet, vil området tegnes med en blå signatur. I tillegg åpnes Resultater fanen som viser treff på ulike typer objekter og tilgjengelig funksjonalitet for det aktuelle kartlaget. For å forenkle valget av objekt når det er flere muligheter, er ID-nummerseriene satt opp slik at områdets ID indikerer hvilket kartlag objekt kommer fra. Dette er lurt også i mange andre sammenhenger.

ID-regimet er satt opp slik: «NIN + kartlag + årstall + løpenummer».

- Naturområder i kartlag Naturtyper har f.eks. ID NINFP1910000604.
- Naturområder i 1:5000 har f.eks. ID NIN5K1910000712.
- Naturområder i 1:20000 har f.eks. ID NIN20K1910001027

Merk at hvilket kartlag som gir første treffet kan variere. Applikasjonen henter treff i den rekkefølgen som er enklest, dvs. at første treff kommer fra det kartlaget som responderte raskest der og da. Du kan bla mellom ulike treff ved hjelp av pilene og tallene (1 2 osv) øverst i fanen som viser treff.

2.5.2 Søkefeltet i NiN-web

Søkefeltet gir treff på brukernavn, prosjektnavn, kontaktperson og område-ID. Søkeresultatet vil bestå av steder/adresser, kartlagte områder og prosjekter. I søkeresultatet får du alt som

starter med de bokstavene du har skrevet inn, og du kan også få treff på ord som nesten stemmer.

Søk	Q

Søkeresultatet kommer i "Resultater" i venstrepanelet.

Kartlagsliste	Tegnforklaring	Resultater	
			×
Identifiser resultater: (58)			\odot
> Avgrens	⊡ :=		
Naturtyper (mine): (4)			:
Prosjekt: (1)			:
Ferskvann: (2)			:
Skog: (15)			:
Åpen fastmark:	(36)		:

Resultatene grupperes etter treff i forskjellige kartlag, dette kan endres ved å trykke "Grupper resultater etter resultatkilde" knappen til venstre under de tre prikkene. Man får da alle treff i en lang liste.

Det kan bli mange treff, og derfor kan det lønne seg å endre visningen fra listen i informasjonspanelet til en tabell. Åpne panelvelgeren (markert med rødt) og velg «Bytt til resultat-tabell».

Søkeresultatet legger seg under kartet og blir mer lesbart. Treffene vil være sortert i ulike faner. I denne visningen kan du også redusere antall treff du ønsker å se ved å krysse ut aktuelle faner.

Geosøkl	lokasjon 🗙 Naturtyper (mine) 🚍 🗙 Prosjekt 🗙 2	0000 (andres) 🗙 5000 (mine)	× Naturtyper (andres) ×	20000 (mine) 🗙 5000 (andres) 🗙
Ŷ	Brukernavn 💠 🗙 🗙	∭ Kartlagt ≑ ×	🗄 Områdenavn ≑ 🛛 🗙	∭ Merknad ≑ X	II Usikkerhet 🗢 🗙 II Usikkerhetsb
••• 📩	sigthr	19. mars 2019 kl. 10:05	Test gammel furudominert eikeskog		Nei
••• %	sigthr	19. mars 2019 kl. 09:08			Nei
••• 1	sigthr	19. mars 2019 kl. 16:09			Nei
••• 7	sigthr	19. mars 2019 kl. 16:03			Nei
$\cdots \not \sim^{h}_{\mathcal{M}}$	sigthr	19. mars 2019 kl. 13:45			Nei
••• 1/2	sigthr	20. mars 2019 kl. 09:27			Nei
••• 1	sigthr	20. mars 2019 kl. 15:24	Stormyra		Nei
••• 1	sigthr	2. mai 2019 kl. 16:22	h	sdadasdd	Nei
••• 5	sigthr	22. sep. 0100 kl. 12:35	Test		Nei

Alle kolonner kan sorteres ved å klikke på pilene til høyre for kolonnenavnet.

2.5.3 Mer om behandling av søkeresultat

Som vist ovenfor, kommer søkeresultatet per kartlag, sortert på dine områder og andre sine områder. Ved å klikke i ett av feltene, kan du se på hvert enkelt av treffene i dette feltet. Resultatet her ser likt ut og gir samme valgmuligheter som treffboksen som dukker opp når du klikker på et område i kartet. De objektene som ligger i resultatet tegnes med gul markering i kartet. En finner et søkeresultat i kartet ved å klikke på de tre prikkene til høyre (markert med rødt) og velge "Zoom til".

Panelvelgeren har flere muligheter enn å bytte til tabell. Du kan blant annet eksportere søkeresultatet shapefil. Merk at eksporten ikke vil inneholde annet enn de egenskapene som ligger på objektet, dvs. ikke kartleggingsenheter, variabler eller uLKM/LKM. For en mer informasjon se <u>Eksport av data</u>.

(j)	Se info Se info
D	Rediger egenskaper Rediger egenskaper
S	Sjekk enkelt Valider område
\odot	Sjekk tilstand Sjekk tilstandsvurdering og naturmangfoldsvurdering
8	Tilbakestill Tilbakestill område til "Under arbeid"
Ŀ	Zoom til Zoom til resultat(ene)
1	Fjern resultat(er) Fjern resultatet fra resultatsettet.
Ē	Fjern andre resultater Fjerner alle andre resultater
E,	Eksporter til shapefil Eksporter resultat(ene) til en shapefil.
▦	Bytt til resultat-tabell Endrer resultatvisning til tabell
≣	Bytt til resultat-liste Endrer resultatvisning til liste

3. Funksjonalitet i NiNapp feltapplikasjon for iPad

3.1 Installasjon

Feltapplikasjonen lastes ned fra AppStore og installeres på iPad. Det trengs ingen spesielle tillatelser for å laste den ned. Søk etter «nin-app» og følg standard framgangsmåte for iPad for å få installert. Vår erfaring viser at det kan være lurt å slette fjorårets versjon av NINapp før du installerer årets. Dette gjør du ved å holde på ikonet på skrivebordet til det begynner å skjelve, og deretter krysse det vekk.

Du blir ikke bedt om å gi appen noen tillatelser ved oppstart, men du blir spurt om tillatelse første gang du åpner en funksjonalitet som krever tilgang til enheten. Du må f.eks. gi appen tilgang til enhetens kamera første gang du ønsker å ta bilder med kameraet og du må gi appen tilgang til enhetens GPS første gang du aktiverer stedstjenester. Disse tillatelsene kan senere skrus av og på i innstillinger på iPaden.

3.2 NiNapp feltapplikasjon – komme i gang

3.2.1 Innlogging og utlogging

Når du åpner appen, blir du bedt om å logge inn. Logg inn via ArcGIS-pålogging og skriv inn brukernavn og passord. Ta kontakt via felles e-postadresse <u>ninkartlegging@miljodir.no</u> hvis du får problemer med innlogging.

Logg inn på Miljødirektoratet	(gesri
ArcGIS-pålogging	
olanor_mdir_ekstern	
f: ••••••	
Logg på Avbryt	
Har du glemt brukernavnet? eller Glemt pa	ssordet?
	Personvern

Appen holder deg innlogget til du selv aktivt logger ut. Vi fraråder å hake av for å huske påloggingsinformasjon når du logger inn. Dette vil skape problemer med å logge inn med en annen bruker, hvis det skulle bli aktuelt. Appen må i tilfelle slettes for at dette skal la seg gjøre, og eventuell usynkronisert data vil gå tapt. Logg ut Cancel Dra for å logge ut Dra for å logge ut SKERLIGE Boom Calor C

For å logge ut trykker du på utloggingsknappen og drar markøren i utloggingsvinduet til høyre.

3.3 Grunnleggende om NiNapp feltapplikasjon

3.3.1 Åpningsbilde

Når du har logget inn, og appen har lastet, vil du få et bilde som vist nedenfor.

3.3.2 Synkroniseringsfunksjonaliteten

Synkroniseringen omfatter

- Dine endringer i dine områder i dine prosjekter
- Endringer som andre brukere har gjort for sine områder i dine prosjekter
- Eventuelle endringer i innhold i programmene du har prosjekter i, f.eks. en ny beskrivelsesvariabel på en kartleggingsenhet i K5 eller K20
- Eventuelle nye prosjekter som du er blitt satt som kartlegger på

Det er ikke mulig å redigere andre sine områder. Ønsker du å signalisere at din grense er bedre enn kollegaen sin, legger du ditt område i overlapp, og så diskuterer dere. Du finner mer om dette i <u>Behandling av overlappende områder i NiNapp</u>.

Når du er i online modus i appen, og du er i dekning, synkroniseres endringer automatisk og umiddelbart.

Du kan sette appen i offline modus ved å skyve bryteren over til offline. Da oppretter appen en offline geodatabase som lastes ned på din iPad. Dette vil ta noen minutter, avhengig av bl.a. nettdekning. Når du er i offline modus, legges dine endringer i denne lokale geodatabasen på din iPad og lagres der. Så lenge enheten er i dekning, kan du synkronisere dine data så ofte du vil mens du er i offline modus. Når du går online, vil appen be deg synkronisere dersom du har usynkroniserte data på enheten. Du finner mer om dette i Klargjøre for offline modus.

3.3.3 Prosjektvelgeren

Prosjektvelgeren tvinger fram valg av et prosjekt før noe kan registreres, og appen tillater deg ikke å registrere noe eller se på områder før du har valgt prosjekt. Appen beholder valgt prosjekt inntil du selv aktivt velger et annet prosjekt. Se <u>Velge prosjekt</u> for mer om dette.

Husk derfor å aktivt endre prosjekt i appen hvis du beveger deg mellom ulike prosjekter som du er kartlegger på.

3.3.4 Kartlag

Kartlagsoversikten viser tilgjengelige kartlag. Du kan slå av og på visningen av ulike kartlag i programmet, samt dine områder eller andre sine områder.

3.3.5 Kartpakker

Nedlasting av kartpakker kan gjøres samtidig med at du registrerer data, og du kan laste ned kartpakker med appen i offline modus. Det eneste som kreves er nettdekning.

Informasjon om tilgjengelige kartpakker styres av kartutsnittet ditt. Trykker du på knappen for å laste ned kartpakker vil appen vise prosjektpakker for prosjekter innenfor kartutsnittet. Appen vil også vise tilgjengelige kommunekartpakker for de kommunene som ligger innenfor kartutsnittet ditt.

Nedlasting av kartpakker går vesentlig raskere på et godt bredbånd enn på mobildata. Vi anbefaler at du laster ned prosjektpakker og kommunepakker før du drar ut i felt. Se <u>Laste</u> <u>ned kartpakker</u> for mer om dette.

3.3.6 Råd for bruk av NiNapp

- 1. Sjekk at du bruker oppdatert versjon av appen. Versjonsnummeret står nederst i høyre hjørne i appen.
- 2. Kartlegg med appen i offline modus når du er ute i felt. Appen responderer raskere i offline ettersom den da jobber mot en lokal kopi av databasen på iPaden istedenfor mot online tjenester som kommuniserer direkte mot vår database.
- 3. Husk å laste ned kartpakker før du går ut i områder der det er sannsynlig at du kommer ut av dekning. Vi anbefaler at dere laster ned prosjektpakker til selve kartleggingen. Kommunepakker er først og fremst ment som en støtte i forbindelse med å ta seg fram til prosjektområder.
- 4. Synkroniser data med jevne mellomrom så lenge du har dekning. Dette er lurt for å minimere datatap dersom det skulle skje noe med iPaden. Hvis du ikke har dekning ute i felt er det viktig å synkronisere så snart du kommer tilbake i dekning.
- 5. Unngå at størrelsen på offline database overskrider 1GB. Dersom databasen blir for stor kan det oppstå synkroniseringsproblemer. Info om størrelsen finner du ved å trykke på skysymbolet for å laste ned kartpakker. For å tømme offline database må du gå online. Neste gang du går offline opprettes en ny offline database.
- 6. Ha alltid appen i online modus når du jobber i NiN-web. Har du appen i offline modus, mister du data lagt inn i NiN-web når du synkroniserer appen. Dette skyldes at det som ligger i appen alltid vil overstyre det som ligger i NiN-web.

4. Forberedelser i NiN-web

I dette kapitlet gjennomgås funksjonalitet i NiN-web som er mest relevant med tanke på forarbeid til kartlegging i felt.

I kapitlet <u>Redigering og kontroll i NiN-web</u> presenteres funksjonalitet som er aktuell ved kontroll av data underveis i sesongen og ved etterarbeid og/eller redigering.

4.1 Opprette Naturområder i NiN-web

Naturområder kan opprettes i NiN-web på flere måter. Støttekartlagene AR5 og Naturtyper Miljødirektoratets instruks støtter funksjonalitet for å hente ut geometrier og opprette naturområder fra disse. Naturtyper Miljødirektoratets Instruks ligger i kartlaget "Naturtyper på land (NiN)". Det er også mulig å laste opp en shapefil og etablere naturområder fra geometriene denne inneholder. Fra AR5 og Naturtyper Miljødirektoratets instruks kan dette gjøres både vha. verktøyet Opprett naturområde fra verktøylinja, eller ved å klikke direkte på en polygon med et av disse kartlagene påslått. En fordel med verktøyet "Opprett naturområde" er at det tillater at du opprette flere naturområder samtidig.

4.1.1 Opprette naturområder fra AR5 eller tidligere kartlagte områder

Start med å skru på det kartlaget du ønsker å opprette naturområder fra i kartlagslisten. Klikk på verktøyet "Opprett naturområde", og velg deretter å opprette fra støttekartlag. Deretter velger du det kartlaget du har skrudd på fra listen over støttekartlag.

Tilbakestill naturområder	Opprett område	Eksport	Mål	Cast opp				
🕒 Panel – Arbeid	– Microsoft Edge		- 0	×				
i) about:bla	ank							
				K				
Kartlagsliste	Tegnforklaring	Opprett	naturområ	de				
Opprett fra								
Støttekart	lag							
O Opplastet	datasett							
Velg støttekar	tlag							
AR5								
O Naturtyper Miljødirektoratets instruks								
Velg områder								
Legg inn punkter	for å velge områder i	fra kartlaget						
+ Legg inn punkter								
Ferdig								
Neste	vbryt							

Klikk på "Legg inn punkter", og legg deretter inn punkter ved å klikke i kartet på de geometriene fra AR5 du ønsker å opprette som naturområder. Når du har lagt inn noen punkter og er fornøyd trykker du ferdig. Geometriene du har markert blir da farget brun i kartet.

Når du trykker "Neste" markeres en av de geometriene og du må nå velge hvilket kartlag dette skal opprettes i. Når du har valgt kartlag og trykker neste igjen må du velge naturtype. Når du så klikker på "Opprett område" blir denne geometrien opprettet som et naturområde i det kartlaget du har valgt. Prosessen fortsetter automatisk og du kan deretter opprette geometri og velge naturtype for det neste område. Du kan hele tiden se hvilken geometri du jobber med i kartet. Ved å trykke "avbryt" avbryter du resten av prosessen. De geometriene du allerede har opprettet forblir da opprettet.

Kartlagsliste	Tegnforklaring	Nytt naturområde	
Velg kartlag so	om det nye naturor	nråde skal inngå i: *	
Naturtype	er		
1:5000			
1:20000			
Velg A	vbryt		

4.1.2 Opprette naturområder fra shapefil

Klikk på "Opprett naturområde", velg opprett fra opplastet datasett og klikk på "Last opp datasett". Det er flere filtyper som støttes her. Vi anbefaler å laste opp en zippet mappe som inneholder shapefiler.

Kartlagsliste Tegnforklaring Opprett naturområde	
Opprett fra	
O Støttekartlag	
Opplastet datasett	Velg en fil for å fortsette X
Last opp data	Dra og slipp en fil her, eller klikk på Last opp for å legge til. TestOmr_Festningen2.zip
Last opp datasett i kartet som definerer områdene som skal opprettes. xlsx, csv og zip som inneholder shape er støttet	ок Аурут
Last opp datasett	
Neste Avbryt	

Filen legger seg deretter som et eget midlertidig kartlag i kartlagslisten og geometriene fra filen blir synlige i kartet.

For å komme videre trykker du neste. En av geometriene blir valgt i kartet og du kan velge kartlag og naturtype for det nye naturområdet. Her er framgangsmåten lik den som er beskrevet for å opprette geometri fra AR5 ovenfor. Du kan når som helst avbryte prosessen og da vil kun de områdene du har fullført valg av kartlag og naturtype for være opprettet.

4.1.3 Opprette naturområder fra AR5 eller Naturtyper Miljødirektoratets instruks (enkelt objekter)

Du kan også opprette geometri fra støttekartlagene AR5 og Naturtyper Miljødirektoratets instruks ved å klikke direkte på et område fra et av disse kartlagene i kartet. Velg "Opprett naturområde fra geometri" og følg dialogen som dukker opp.

	Verktøy					
Kartlagsliste Tegnforklaring Resultater	(B)	0				
÷	X Siekk	Siekk tilstand og	Sett pro			
< 1 2 >	naturområder	naturmangfold	godkj			
Skog	leg vil					
argrunnf 44						
argrunnf_txt Jorddekt	TTO SHE L					
arskogbon 11	and a second					
arskogbon_txt Impediment	A De					
artreslag 32	IV //>					
artreslag_txt Lauvskog	< <					
artype 30						
artype_txt Skog						
objtype ArealressursFlate	Sim F					
			80			
Kartlagsliste Tegnforklaring Nytt naturområde				Nytt nat	urområde	×
Vala kartlag som det nve naturområde skal inngå i: *		Vel	g hovedty	ype for Na	turtyper	
Naturtyper		nt	yp_A01_0	1 A1.1 Tørt	kalkrikt berg i kon	tiner 🗸
1:5000						
					0	
1:20000					Opprett område	Avbryt
Velg Avbryt						

Du får kun valgt hovedtype når du etablerer naturområde i K5 og/eller K20. Du må dermed inn i appen for å redigere ferdig kartleggingsenhet. Velger du å etablere et område i kartlaget Naturtyper, må du velge en Naturtype. Dette kan du redigere i appen på et senere tidspunkt.

Objekt dannet med utgangspunkt i et av kartlagene i NiN-web vil kunne ha ulike funksjoner i kartleggingsarbeidet:

- Utgangspunkt for naturområder i alle kartleggingslag
- Utgangspunkt for gode grenser mot Ikke-natur
- Utgangspunkt for presis kartlegging mot hav og ferskvann
- Dersom de fortsatt er gjeldende, kan avgrensninger fra tidligere kartlagte områder benyttes

I tilfelle et objekt er opprettet ved å hente geometri krysser prosjektgrensa, vil det nye naturområdet automatisk klippes mot denne. Dersom prosjektgrensa krysses på flere steder, og naturområdet ville dannet en multipolygon får du en feilmelding og naturområde opprettes ikke. Se del om <u>Multipolygon</u> for mer info om slike problemer.

Feilmelding:	×
Naturområdet kan ikke opprettes på grunn av en geometrifeil som vil skape problemer i NiNapp (multipolygon).	
	ОК

4.1.4 Registrere nytt naturområde på riktig prosjekt

Hvis du henter geometri på et areal som dekkes av flere prosjekter, vil du få spørsmål om hvilket prosjekt dette området skal tilhøre.

Her er det viktig at riktig prosjekt velges. Svarer du feil her, vil det aktuelle området ikke være tilgjengelig på riktig prosjekt i NiNapp. Da må du etablere området på nytt i riktig prosjekt.

Velg prosjekt.
Område krysser flere av dine kartleggingsprosjekter. Velg hvilket prosjekt du vil opprette naturområde i.
Sømna_Test_Basis
Sømna_Test_Rute
Vela prosiekt
Veig prosjekt

Når du har valgt prosjekt, vil du få opp trinnet for å velge kartlag og deretter hovedtyper og/eller Naturtype.

4.1.5 Størrelsesbegrensning for AR5 objekt

De aller fleste objektene i AR5 lar seg hente ut som naturområder til NiNapp. Noen av dem er imidlertid så store og komplekse at systemet ikke kan håndtere dem riktig. Du får da feilmelding i NiN-web.

4.1.6 Tips: Når geometri ikke kan opprettes fra AR5

Når objekter ikke kan opprettes fra AR5, enten fordi de er for store eller fordi de ville dannet multipolygon, har vi et lite tips til hvordan du likevel kan få benyttet deg av objektets grenser. Ved å opprette geometri fra mindre omkringliggende områder i AR5, som f.eks. ferskvann eller ikke-natur, har du objekter å klippe mot når du utfigurerer naturområder ute i felt.

4.2 Laste opp eksterne data

Med denne funksjonaliteten kan du importere filer fra ulike formater og få vist dem som et grafikklag i NiN-web. Filene må være i UTM-sone 33 for å havne på riktig sted i kartet. Applikasjonen har ikke funksjonalitet for å kontrollere eller transformere mellom koordinatsystem.

	Legg til data i kartet	×
kast opp data	Velg filer som skal lastes opp fra din PC. Disse blir i tilgjengelig i kartet.	midlertidig
	Filtyper som støttes inkluderer: .csv,.xlsx,.kml,.shp .zip som inneholder en FileGDB eller shapefiler	n,.gpx,eller en
	 A Note: Large or complex spatial data may in browser performance.	ipact
	Velg filer kommune.shp	
	kommune.shp	91 KB
	Last op	ρ Avbryt

Når du har valgt fil, kommer filnavnet opp i boksen.

Når du har valgt å laste opp filene, kan du gi kartlaget et nytt navn, og du kan stilsette kartlaget.

	Kartlagsdetaljer	×	Symboliser data	×
Kartlagsnavn:	Oslo kommune		 Farge: Kantlinjefarge:	
		Fortsett	Linjetykkelse: 2 Linjesymbol: Solid Fyllsymbol: Solid	• px
			Fort	sett

Det nye kartlaget legger seg øverst i kartlagsmenyen.

		Kartlag		=	< NOV	UCS!	Ja a me		F
Filte	erlag	l	S Filt	er	+ 982 Qpi	o-el o l	- S	aseno	
		Oslo kommune	-[]- ,		- Krökskagen	704	^{§12} Kikutstua	Aneby A	LA
	•	Prosjekt	>		RA OVER	a cumarka		517 Role 5 455	
+		Mine områder	=[]	-	MARY	Cardadata		A AND	P
+	•	Andres områder	-	-	Sellihøgda	-485	Tryvanns- høgda	Slatturn t, Sket	SR A
+		AR5	_	0	Ter .			· ····································	2
+		ArtsApp	-	0	450	TO LA	CXU	Competition	N.M
+		Artnasjonal, uttrekk		0	285 Vestmarka	100	OSL		
+		Bioklimatiske seksjoner	-	0	No state	andvika		KUL AND	
+		Bioklimatiske soner		0	Asker	0 0	tan gen	Dit.	
		Eiendomsgrenser	>		i P	K+d	120 fjorden	Cherry Carl	20
+		Kalkinnhold		0	SOF H SHEKING	1 R	716	Kolbotn	

4.3 Måling og tegning

NiN-web har funksjonalitet for måling og tegning. Måling kan blant annet brukes for å sjekke størrelsen på områder før du etablerer geometri.

Tegninger i kartet lagres ikke, og de er bare tilgjengelig i inneværende sesjon. Ved ny innlogging eller ved fornying av nettleservinduet forsvinner tegnede figurer. Ønsker du å beholde prosjektet med tegninger og andre innstillinger, bruk "Lagre prosjekt" i "Jeg vil..." menyen. Prosjektet må da åpnes fra lagret fil.

4.3.1 Tegne figur

Aktiver tegneverktøyet og velg hvilken type figur du skal tegne.

Tegn opp figur. Velger du polygon, rektangel eller linje, avslutter du tegning med dobbeltklikk. Ved redigering av tegning kan det være vanskelig å treffe linjen med enkelt klikk, klikk og dra for å velge et område over linjen eller punktet. Du kan redigere posisjon eller enkelt punkter på linjen/polygonen. Målinger på linjer kommer opp direkte i kartet, og når tegning av figur avsluttes kommer areal og omkrets opp midt i figuren. Måleenhet kan endres i to nedtrekksmenyer til høyre for måleverktøy knappen. For å fjerne markering av oppmålte områder, bruk "Slett tegninger" i Tegne menyen.

Denne tegningen viser omrisset av et naturreservat. Slike tegninger kan også brukes som grunnlag for å se hvilke polygoner fra AR5 som kan være hensiktsmessig å etablere som naturområder og synkronisere til appen.

4.3.2 Tegne figur ved å snappe mot andre kartlag

Du kan tegne linje og polygon med snapping mot andre kartlag ved å aktivere "Snapping" i Tegne-menyen.

Vær oppmerksom på at noen av støttekartlagene er digitalisert i stor detalj, slik at det er tett mellom knekkpunktene. Dette gjør det krevende å snappe helt inntil hele vegen, hvis det er målet.

5. NiNapp feltapplikasjon

5.1 Velge prosjekt og komme i gang

5.1.1 Velge prosjekt

Du vil finne dine prosjekter i lista over aktive prosjekt når det er bestilt prosjektkartpakke i NiN-prosjektinnmelding (bestilling krever bestiller rolle og tilgang til NiN-prosjektinnmelding).

Når du har valgt prosjekt, vil appen zoome inn til utstrekningen av prosjektet og åpne funksjonalitet for å tegne nye naturområder. Det valgte prosjektet får en markering langs prosjektgrensen, og appen holder valgt prosjekt fast inntil du selv velger et annet prosjekt.

5.1.2 Prosjekter kartlegges uavhengig av hverandre

Kartlegginga skjer isolert i hvert enkelt prosjekt, og all kontroll og validering av data forholder seg til ett og ett prosjekt. Dette betyr at data kan registreres i overlapp hvis prosjekter overlapper.

Innen det enkelte prosjekt gjelder følgende regler for kartlagene:

- Områder innen K5 og innen K20 skal ikke overlappe. Ved arealdekkende kartlegging, f.eks. i verneområder, skal områdene henge sammen uten gliper mellom områder.
- Områder i kartlaget Naturtyper kan overlappe.

5.2 Online og offline

5.2.1 Laste ned kartpakker

Til hvert prosjekt er det generert kartpakker som kan lastes ned på enheten og brukes som lokalt bakgrunnskart når du har satt appen i offline modus og enheten er utenfor dekning. Det lages en kartpakke for basiskart og en pakke for bilder, og begge disse lastes ned når du laster ned en kartpakke i appen. Du kan også laste ned kartpakker for hele kommuner. Kommunekartpakkene er primært tiltenkt å skulle støtte logistikk i områder uten dekning (parkering osv.) og har noe dårligere oppløsning enn det prosjektkartpakkene har. Vi anbefaler dermed at prosjektkartpakkene brukes i kartlegging.

Du kan igangsette så mange nedlastinger du ønsker. Appen vil holde rede på hva som er lastet ned og ikke. Nedlasting av kartpakker kan gjøres samtidig med at du registrerer data, og du kan laste ned kartpakker med appen i offline modus. Det eneste som kreves er nettdekning.

Når du åpner menyen får å laste ned kartpakker, bruker appen kartutsnittet ditt til å finne ut hvilke prosjektpakker og hvilke kommunepakker som er tilgjengelige for nedlasting. Ønsker du å laste ned pakker for prosjekter rundt om, veksler du mellom aktuelle kartutsnitt og laster ned det du trenger. Trykk på de pakkene du ønsker å laste ned og velg «Start nedlastning».

Mens nedlasting pågår, viser appen hvor mange pakker som ligger i kø. Husk at hver bestilling omfatter to pakker. For hver enkeltpakke som lastes ferdig, får du et varsel.

Du kan slette nedlastede kartpakker ved å sveipe mot venstre og velge «Slett». Du kan også avbryte nedlasting som pågår ved å sveipe mot venstre og velge "Avbryt". Nedlastingssymbolet viser at kartpakken ikke er fullstendig nede på enheten.

Vær oppmerksom på at automatisk låsing av iPaden kan stanse nedlastinga midlertidig, til du åpner enheten igjen. Vi anbefaler at du stiller inn autolåsen på minst 10 minutter for å unngå unødige forsinkelser, eller slår autolåsen helt av. Alternativt kan du holde enheten i gang mens nedlastinga fullføres.

5.2.2 Klargjøre for offline modus

Du aktiverer offline modus ved å skyve eller trykke på online-/offline-bryteren. Da vil det dukke opp en liste over de prosjektene du er kartlegger på. Fra denne listen kan du fritt velge hvilke prosjekter du ønsker å ta med deg offline. Husk at du kun får tilgang til å kartlegge i de prosjektene du velger å ta med deg her mens du er offline.

Denne operasjonen bestemmer bare i hvilke prosjekter du kan kartlegge offline. Det iverksettes f.eks. ingen automatisk nedlasting av kartpakker e.l.

Huker du av for flere prosjekter endrer appen kartutsnittet slik at alle prosjektene du velger er en del av dette. Vi anbefaler at du ikke tar med flere prosjekt enn du trenger.

Avbryt	GÅ OFFLINE
50004Synnøyna_2020BAS	
50806_SigbjørnTesterUTE_2020_	_NTYP 🗸
51602_Førya plukk og fjern_2020	_NTYP
52003_Lurekalven2_2020_BAS	~
52802_testertest_2020_NTYP	
56002_Velfjord_2020_NTYP	
56402Saltfjellet fra AR52020N	ITYP
56403_Saltfjellet i overlapp_2020	NTYP

Når appen er i dette bildet, kan du bare gjøre én av to operasjoner; gå offline eller avbryte.

Velger du å gå offline, starter nedlastinga av den lokale geodatabasen til iPaden. Dette kan ta noe tid, opptil 15 minutter. Appen må være i dekning under hele prosessen. Legg merke til at markøren for online/offline står på online helt til prosessen er fullført.

Bygginga av den lokale geodatabasen på iPaden inkluderer bare prosjektavgrensinger og data for de prosjektene du har valgt. Dette er bevisst for å unngå å flytte mer data enn nødvendig til den lokale databasen. Nedlastinga av geodatabasen kan slå feil, og da får du beskjed. Det er ikke usannsynlig at du vil oppleve dette, og du må prøve igjen.

5.2.3 Arbeide i offline, synkronisere og gå online

Når appen er i offline modus, kan du arbeide som vanlig med oppretting av nye områder, redigering av eksisterende områder osv. Nye områder vil ikke få NIN-ID før du går online og data synkroniseres med databasen som mottar kartleggingsdata.

Du kan synkronisere fortløpende når enheten er i dekning ved å trykke på de to pilene mellom bryteren for online/offline og knappen for nedlastning av kartpakker. Denne funksjonaliteten ser du bare i offline.

Informasjon om størrelse på den lokale geodatabasen finner du i menyen for nedlasting av kartpakker. Det er viktig at å passe på at den lokale databasen ikke blir større enn 1 GB. Dersom databasen blir større enn dette er det sannsynlig at det vil oppstå synkroniseringsproblemer.

Synkronisering fra offline kan også svikte. Du får en tilsvarende melding som hvis nedlasting av lokal geodatabase svikter. Hvis dette skjer, må du prøve på nytt.

5.2.4 Kartlegging i online modus vs. offline modus

Når du kartlegger i online modus, synkroniseres det du gjør av endringer fortløpende. Med god dekning lastes endringer til basen umiddelbart. Dette er en stor fordel ved å arbeide i online modus, og det er en god sikkerhet med tanke på datatap.

Ulempen med å kartlegge i online modus er at registrering går noe langsommere enn i offline. Det tar litt mer tid å laste inn naturtyper, kartleggingsenheter og tilhørende beskrivelsesvariabler. Dette skyldes blant annet at appen jobber kontinuerlig mot våre onlinetjenester mens den er i online modus.

I online modus kan det også ta litt tid før geometriendringer "setter seg". Dette skyldes en liten forsinkelse på ett minutt mellom kartet og databasen, en såkalt cache. Denne cachen gjør ytelsen i kartet betydelig bedre, men har den ulempen at redigerte elementer ikke alltid vises korrekt med en gang. Vent derfor litt med å dobbeltsjekke at det du har prøvd på faktisk er skjedd. Merk også at hvis du ikke har fått en feilmelding ved lagring av endringer eller sletting, så skal ting ha gått bra på serveren.

Vær spesielt oppmerksom på at splitting av polygoner med mye data tar tid i online. Ikke gjør noe med de objektene som er involvert i splitt før appen har gjort seg ferdig med splitten.

I offline modus responderer appen raskere ved redigering, noe som skyldes at du jobber mot den lokale kopien av geodatabasen på iPaden. Vi anbefaler derfor at du jobber offline når du er ute i felt og synkroniserer data med jevne mellomrom. Ulempen med offline modus er at data kan gå tapt hvis det skjer noe med iPaden. Vi anbefaler derfor å synkronisere ofte for å minimere et slikt tap dersom noe uforutsett skulle skje. I tillegg til å synkronisere ofte anbefaler vi å gå online med jevne mellomrom, og minimum en gang i uken. Ved å gå online med appen synkroniseres all data inn til vår kartleggingsdatabase, og den lokale kopien på iPaden slettes. En kan deretter opprette en ny lokal database for videre kartlegging.

Arbeider du i offline, anbefaler vi at du etter å ha synkronisert data gjør en sjekk i NiN-web. Validering og variabelsjekk vil raskt avdekke om noe har gått feil. For laget Naturtyper vil du se feil umiddelbart, siden de fleste variablene som regel skal fylles ut. Om ikke alle skal fylles ut, vil du raskt se om variabler som tilhører Tilstand har mangler.

5.3 Digitalisere nytt område

5.3.1 Innstillinger og arbeidsflyt

I appen kan du tegne en flate, en linje eller et punkt. Linje og punkt bufres automatisk opp til en henholdsvis linjeformet og sirkelformet flate. Du kan justere bredden på den linjeforma flaten og størrelsen på den punktforma flaten som dannes under knappen «Innst.». Valgte innstillinger holdes fast til du endrer noe.

Du kan velge at en punktforma polygon bufres opp til et areal på 700 m². Dette skal brukes ved registrering av hul eik.

For å tegne en flate velger du «Område» i menyen i appen.

Her er alle tre kartlag påslått i appen, og du må velge hvilket av disse det nye området skal tilhøre. Hvis du i et prosjekt med flere kartlag skal jobbe konsentrert med bare ett av dem,

kan det være lurt å slå av de kartlagene som ikke skal være i fokus. Du kan velge hvilke kartlag som skal vises ved hjelp av kartlagsvelgeren oppe i høyre hjørne i appen. Åpne denne og trykk på kartlagene slik at du får den visningen du vil ha.

Du velger først kartlag, og så tegner du nytt område. Legg merke til at områdets areal vises og oppdateres forløpende øverst til høyre i appen mens du tegner. Du kan angre senest satte punkter ved hjelp av "Angre"-knappen, og du kan avbryte hele operasjonen ved å velge "Avbryt".

Når du velger "Bekreft", dannes geometrien til det nye området. Egenskapsvinduet kommer opp, og du kan legge inn egenskapsdata. Se <u>Redigere egenskapsdata i NiNapp</u> for mer om dette.

5.3.2 Slette enkeltpunkt i figuren

Du kan slette et enkelt punkt ved å trykke raskt to ganger på punktet og velge "Remove Vertex".

5.3.3 Endre plassering av enkeltpunkt i figuren

Hvis du ønsker å justere et punkts plassering, sørg for at punktet er aktivt ved å trykke på det (markeres med blå omramming av rød firkant eller hvit sirkel). Hold til du ser et lite forstørrelsesglass komme opp. Forstørrelsesglasset og hjelpelinjene hjelper deg å plassere punktet på riktig sted. Du må regne med å øve litt på dette, slik at du beveger punktet akkurat passe.

Et tips her er å zoom godt inn når du gjør dette, det gir deg bedre kontroll. Hvis punktet "fyker av gårde" og havner utenfor kartutsnittet ditt, kan du slippe og deretter angre dette punktet. Du finner tilbake til objektet du redigerer ved å zoome kartet ut.

5.3.4 Når figuren lukker seg

Kommer du borti linjen på et objekt mens du digitaliserer kan markering rundt objektet endre farge og punktene forsvinne. Figuren fremstår da som lukket. For å løse dette trykker du på figuren en gang slik at du kan fortsette tegningen. Du får også "åpnet" figuren for videre redigering ved å trykke "Angre", men da forsvinner også sist satte punkt.

5.4 Redigere egenskapsdata i NiNapp

5.4.1 Felles egenskaper for alle kartlag

Redigering av egenskapsdata skjer i et panel til venstre i appen. Dette dukker opp når du har avslutta digitalisering av et område og når du har valgt et område i prosjektet.

Kartlagene K5 og K20 har samme datamodell og fungerer helt likt i appen. Kartleggingsenhetene knyttes til geometrien, og beskrivelsesvariablene knyttes til den enkelte kartleggingsenhet. For hver hovedtype kommer bare de variablene som er aktuelle for kartlegging på denne hovedtypen i programmet som prosjektet ditt tilhører. Eventuelle presiseringer av hvilke kartleggingsenheter som skal ha hvilke variabler, og under hvilke omstendigheter, er styrt gjennom kartleggingsinstruksen. Kartlagene K5 og K20 har også hovedtypetilpassa uLKM. I programmet er det gjort et utvalg av disse for kartlegging. Alle uLKM som kommer ut i appen skal altså registreres.
Kartlaget Naturtyper har en enklere datamodell enn K5 og K20, ved at det ikke er avhengighet mellom kartleggingsenheter og beskrivelsesvariabler. Kartleggingsenheter og beskrivelsesvariabler registreres hver for seg på hele geometrien. For hver Naturtype er det forhåndsbestemt hvilke variabler som skal registreres, og i hvilke kategorier i metodikken for vurdering av lokalitetskvalitet. For de fleste Naturtyper skal lokalitetskvalitet vurderes, og det er egne felter for dette.

Uansett i hvilket kartlag du kartlegger, er noen egenskapsdata felles. Disse vises i panelet som åpner redigering.

- Nøyaktighet i avgrensing av naturområder skal angis som kartleggers vurdering av forholdet mellom det avgrensede området og den faktiske situasjonen. En polygon som er avgrenset ved hjelp av tydelige terrengelementer som veger, åkerkanter, skogbelter og lignende vil ha nøyaktighet Særs god (0-5 m). Ved diffuse overganger kan kartlegginga effektiviseres ved å lage en avgrensing etter beste skjønn og sette en lavere nøyaktighet, for eksempel Meget god (5-20 m) eller God (20-50 m). Nøyaktighet er satt til Meget god (5-20 m) som standard.
- Mosaikk (K5 og K20) er satt til Nei som standard. Du skyver denne bryteren over til Ja når du registrerer en ekte mosaikk, jf. Kartleggingsinstruksen. For at dette skal være mulig rent teknisk, må du ha registrert minst to kartleggingsenheter. Du kan sette Mosaikk tilbake til Nei. Sletter du kartleggingsenheter slik at du sitter igjen med bare én, vil mosaikkfeltet automatisk endres fra Ja til Nei.
- Naturtypemosaikk (Naturtyper) er satt til Nei som standard. Bryteren skyves over til Ja når det registreres mosaikk mellom to naturtyper jf. Kartleggingsinstruksen. Bryteren for Naturtypemosaikk fungerer uavhengig av registrerte kartleggingsenheter.

- Merknad er et fritekstfelt. Instruksen for oppdraget kan inneholde retningslinjer for hva som skal omtales under Merknad. Merknadsfeltet kan også redigeres i NiN-web.
 Merknadsfeltet publiseres ikke ut i karttjenester. Dette feltet skal derfor ikke brukes til å legge inn informasjon som er nyttig for brukerne av data.
- Usikkerhet er ment å markere usikre momenter ved registreringen. Usikkerheten er satt til "Nei" som standard. Feltet er ment å skulle brukes når usikkerheten er høyere enn normalt, og instruksen for oppdraget kan presisere nærmere hvordan dette feltet skal brukes. Skyver du bryteren fra Ikke valgt til Ja, åpnes feltet "Usikkerhetsbeskrivelse", som er et tekstfelt der du kan beskrive kort hva usikkerheten beror på. Usikkerhetsbeskrivelsen kan også redigeres i NiN-web. Har du valgt Ja og skrevet en beskrivelse, men ombestemmer deg, vil appen slette kommentaren når du skyver bryteren tilbake til "Nei".
- **Kartlagt dato** settes automatisk til den datoen geometrien ble opprettet. Dersom geometri opprettes på en annen dato enn datoen det kartlegges i felt, f.eks. ved opprettelse av geometri fra AR5, må dato aktivt endres i appen.
- NIN-ID settes etter at området ditt er synkronisert med den sentrale databasen. I online skjer dette nesten umiddelbart.

5.4.2 Registrering av kartleggingsenheter

Registrering av kartleggingsenhet skjer likt for alle kartlagene. Kartleggingsenhet velges ut fra hierarkiet Hovedtypegruppe-Hovedtype-Kartleggingsenhet. Klikk plusstegnet for å legge til en ny kartleggingsenhet og følg dialogen som åpnes.

Naturon	nråde - Under arbeid 🛛 🛞	\square				15812
NATURTYPE	Naturtype ikke valgt >		/	1	1	
WYAKTIGHET	Meget god (5 - 20m) >	Cont	Vela hovedtine		-	-
IOSAIKK	Nei	1: Ånon	iordvappemyr			1
TERKNAD	>	2: Myr-	og sumpskogsmark		1	LE
		3: Nedb	pørsmyr	>		
SIKKERHET	Ner	4: Kald	kilde	>	/	
MRÅDENAVN	>	5: Varm	kilde	×	1	
ARTLAGT	30. apr. 2019 >	6: Våtsr	nøleie og snøleiekilde	> /	1	
n	Legg til bilder	7: Arktis	sk permafrost-våtmark	>		
0		8: Stran	ndsumpskogsmark	>/		
IN-ID	NINFP1910000908	9: Semi	-naturlig myr	>	1	-
Mandlann in manual		10: Sem	ni-naturlig våteng	2	1	
Kartieggingsen	net 🔛	11: Torv	tak	> /		
		12: Grøf	ftet torvmark	>	1	
		13: Ny v	våtmark	> -	/	3//
				_	/	
						5.
erket, Geovekst og Kor	mmuner - Geodata AS					Powered

Kartleggingsenhetene er tilpasset kartleggingsmålestokkene 1:5000 (C-enheter) og 1:20 000 (E-enheter). For Naturtyper er begge tilgjengelig, mens de andre kartlagene bare har sine respektive enheter tilgjengelig. Kartleggingsinstruksen presiserer hvilke Naturtyper som skal/kan registreres med hvilke målestokktilpassete kartleggingsenheter.

Du legger til en ny kartleggingsenhet ved å klikke på plusstegnet og registrere en til. Når kartleggingsenhet nummer to registreres, endres grensesnittet i appen. For det første ser du at appen automatisk setter fem andeler på hver av de to kartleggingsenhetene. For det andre blir en knapp for å justere dette tilgjengelig.

38

10:58 man. 6. mai		
	32001_sigthr_pask1_2019_Bas2019_Rut2019_Program	₩
💼 Naturområde - Under arbeid	<u> </u>	7815 m ²
NATURTYPE E10.3 Rik åpen jordvannsmy.		
NØYAKTIGHET Meget god (5 - 20r	n) > ())))))	
MOSAIKK Nei (
MERKNAD		LEGG TIL
USIKKERHET Nei (
OMRÅDENAVN	· / /	KUPP
KARTLAGT 05. mai 201	9) (SPUIT
Legg til bild	er >	
NIN-ID NINFP191000121	2	SPLEIS
- Kartleggingsenhet		
V1: Åpen jordvannsmyr C-1: svært og temmelig kalkfattige myrf 5 /	10 >	
V1: Åpen jordvannsmyr		
C-2: litt kalkfattige og svakt intermediæ 5 /		0
		5.0 (13)
artverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS	1:1311	Powered by Esri

Når du trykker på symbolet for justering av andeler, åpnes mulighet for å justere ved å skyve andeler fram og tilbake.

11:00 man. 6. mai	74 % 💷
ONLINE 32001_sigthr_påsk1_2019_Bas2019_Rut2019_Program	S
Naturområde - Under arbeid	815 m²
Novikmoher Meget god (5 - 20m) >	10
	LEGG TIL
USIKKERHET Nei O OMRÅDENA/N >	KUPP
KARTLAGT 05. mai 2019 >	SPUTT
NINAD NINFP1910001212 Angi torceting av andeler V. Vätmarksystemer 1: Appi jordnammy 6	SPLEIS
VI: Apen jordvannsmyr C-1: svært og temmelig kalkfattige myrf 2 : Itt kalkfattige og svakt intermediære myrd.Str	
VI: Apen Jordvannsmyr C-2: litt kalkfattige og svakt intermediæ 1: 1311	() 5.0 (13)
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS Pow	vered by Esri

5.4.3 Registrere beskrivelsesvariabler og uLKM for K5 og K20

Registrering av beskrivelsesvariabler og uLKM skjer på samme måten for kartlagene K5 og K20. Innholdet i aktuelt program og instruksen for oppdraget definerer hvilke variabler som skal kartlegges på hvilke hovedtyper. Instruksen definerer også i hvilke tilfeller gitte variabler ikke skal registreres.

Du kommer til variabelregistrering når du registrerer en kartleggingsenhet og når du trykker på en kartleggingsenhet som allerede er registrert. Vær oppmerksom på at det kan ta litt tid i online modus før variablene kommer opp, spesielt når det er mange variabler tilgjengelig (f.eks. T4 m.fl.). Velg variabel og registrer trinnet som gjelder for aktuell kartleggingsenhet. uLKM ligger nedenfor beskrivelsesvariablene, hvis aktuell hovedtype har uLKM som skal registreres i programmet.

5.4.4 Registrere beskrivelsesvariabler og LKM for Naturtyper

I laget Naturtyper er aktuelle variabler og LKM lagt inn per Naturtype. I appen er disse gruppert i kategorier i henhold til metodikken for vurdering av lokalitetskvalitet:

- Definerende variabler (definerer naturtypen)
- Primær og sekundær variabler for tilstand, samt tilstand vurdering
- Primær og sekundær variabler for naturmangfold, naturmangfold vurdering

Registrering av variabler og vurdering av lokalitetskvalitet blir tilgjengelig i appen når du velger hvilken Naturtype området skal registreres som. Naturtypene er sortert under hovedøkosystem og hovedtype. Når du skal velge Naturtype må du altså først velge hovedøkosystem, deretter overordnet type og naturtype til slutt. Noen Naturtyper registreres på overordnet type, og gjentas i siste boksen.

13:06 ons. 15. mai		♥ ♥ 4 85 % ●
	1639 TestNTYPMidtbven 2019 NTYP	5
💼 Naturområde - Under arbeid 🛛 🛞	Velg hovedøkosystem	5236 m ²
NATURTYPE Naturtype ikke valgt	Naturlig åpne områder i lavlandet >	and the second
NØYAKTIGHET Meget god (5 - 20m) >	Fjell	
	Skog	0
MERKNAD	Semi-naturlig mark	
USIKKERHET Nei	Våtmark >	
OMRÁDENAVN	Landformer	KUPP
KARTIAGT 15. mai 2019	Ingen	1 Section 1
Leag til bilder		SPLITT
NIN-ID	DIS Martin	
Kartleggingsenhet		
	0	20002
	5000	5.0 (17)
Kartverket Geovekst og Kommuner - Geodata AS	1:685	Powered by Esri

007 ons. 15. mai		1639 TestNTYPMidtbven 2019 NTYP		♥ □ 1 85 % ■
💼 Naturomr	åde - Under arbeid 🛛 🛞	K Back Velg överordnet type		5236 m²
NATURTYPE	Naturtype ikke valgt	D1 Boreal hei	, <u> </u>	
NØYAKTIGHET	Meget god (5 - 20m) >	D2 Semi-naturlig eng	>	
NATURTYPEMOSAIKK	Nei 🕥	D3 Semi-naturlig strandeng	> 0 Xa	
MERKNAD	>	D4 Kystlynghei	> /	LEGG TH
USIKKERHET	Nei 🔵	D5 Eng-aktig sterkt endret fastmark	, Tr	
OMRÅDENAVN	>	1000		KUPP
KARTLAGT	15. mai 2019 >			SPLITT
0	Legg til bilder >		204	12
NIN-ID				SPLEIS
Kartleggingsenhe	et 📻			
) / Q
		1:685		5.0 (17)

13:12 ons. 15. mai		¢ د	o ≠ 86 % 👀
		1639_TestNTYPMidtbyen_2019_NTYP	-
💼 Naturområd	le - Under arbeid 🛛 😣	K1 (((((((((((((((((((5236 m²
NATURTYPE	D2.2 Naturbeitemark >		
NØYAKTIGHET	Meget god (5 - 20m) >		
NATURTYPEMOSAIKK	Nei 🔵	John States	10
MERKNAD	>		LEGG TIL
USIKKERHET	Nei 🔵		1
OMRÅDENAVN	>		KUPP
KARTLAGT	15. mai 2019 >		SPLITT
0	Legg til bilder >	2012	B
NIN-ID			SPLEIS
 Kartleggingsenhet 	e		
- Lokalitetskvalitet			
LOKALITETSKVALITET	Ikke kvalitetsvurdert >	٢	Q
		1:996	5.0 (17)
Kartverket, Geovekst og Kommur	ner - Geodata AS	R	owered by Esri

Lokalitetskvalitet er satt til "Ikke kvalitetsvurdert" som standard. For å vurdere lokalitetskvaliteten trykker du på feltet "Lokalitetskvalitet". Du får da muligheten til å fylle ut beskrivelsesvariabler, og du kan sette score for Tilstand og Naturmangfold. Velg variabel og registrer trinnet som gjelder for aktuell Naturtype, dvs. hele geometrien du jobber med.

13:33 ons. 15. mai	•	P 🖓 🕫 88 % 🔲
	1639_TestNTYPMidtbyen_2019_NTYP	\$
		5236 m²
Definerende		
LKM SP: Slåttemarkspreg Uten variabelnavn	·KOUNNER COLON	
Primær Tilstand		
7 JB: Jord-bruk (aktuell bruk av jord) BA: Aktuell bruksintensitet	>	LEGG TIL
7 RA: Rask suksesjon SJ: Rask gjenvekstsuksesjon i semi-naturlig jordbruksmark inkludert våteng		KLIPP
Sekundær Tilstand		a
7 FA: Fremmedartsinnslag Uten variabelnavn	, _ 5 /	SPLITT
7 JB: Jord-bruk (aktuell bruk av jord) GJ: Gjødsling	65	
Tilstand vurdering		SPIES
TILSTAND VURDERING Ikke valgt	>	
TILSTAND BESKRIVELSE		
		G 5.0 (17)
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS	1.1447	Powered by Esri

De definerende variablene skal registreres for å definere naturtypen og er stort sett ikke en del av vurderingen av lokalitetskvalitet. Eventuelle unntak gis i kartleggingsinstruksen. Når primære og sekundære variabler for Tilstand er fylt ut, har du grunnlag for å sette en verdi i feltet «Tilstand vurdering». (Se i kartleggingsinstruksen for mer om dette)

Dersom feltet gis verdien "Svært redusert", åpner ikke appen for å fylle ut "naturmangfold vurdering", og lokalitetskvaliteten settes til "Svært lav". Variabler for naturmangfold skal i disse tilfellene ikke fylles ut, men kan fylles ut dersom en f.eks. er i tvil om tilstand skal settes til "Svært redusert". Dersom en annen verdi velges på "Tilstand vurdering", åpner appen for å fylle ut "naturmangfold vurdering".

13:46 ons. 15. mai		🗢 🗔 🗗 87 % 💼)
	1639_TestNTYPMidtbyen_2019_NTYP	Í
Kack Lokalitetskvalitet		5236 m ²
Tilstand vurdering		
TILSTAND VURDERING G	iod >	
TILSTAND BESKRIVELSE	- 22 - 28 S M ((L (- 7 4 7 2 L	
Primær Naturmangfold	Joleten Joleten	LEGG TIL
Mdir PRHA: Habitatspesifikke arter Uten variabelnavn	, Elseller and	1
Sekundær Naturmangfold		KLIPP
Mdir PRAK: Antall kartleggingsenheter Uten variabelnavn	· Cerry	Seutt
Mdir PRRL: Rødlistearter CR: Kategori: kritisk truet (CR)	24	
Mdir PRRL: Rødlistearter DD: Kategori: datamangel (DD)		SPLEIS
Mdir PRRL: Rødlistearter EN: Kategori: sterkt truet (EN)	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
Mdir PRRL: Rødlistearter NT: Kategori: nær truet (NT)	, Allander M	
Mdir PRRL: Rødlistearter VU: Kategori: sårbar (VU)		
Naturmangfold vurdering	1.1227	5.0 (17)
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS		Powered by Esri

Dersom registrering av rødlistearter (variabel MdirPRRL) inngår i vurdering av naturmangfold dukker en ekstra knapp med variabelnavnet i rødt opp over listen med variablene. Denne kan brukes til å sette alle MdirPRRL-variabler til 0 samtidig, dersom det ikke er funnet rødlistearter i lokaliteten.

Trykker du på knappen får du opp en advarsel og du må bekrefte at det ikke er observert rødlistearter på lokaliteten. Trykker du på Ja settes alle MdirPRRL-variablene automatisk til 0. Dette gjør den også om det er registrert noe annet i de tidligere.

Når variabler for Naturmangfold er fylt ut, kan du sette verdi i feltet "Naturmangfold vurdering". Når begge vurderingsfeltene er fylt ut, vil feltet "Lokalitetsvurdering" automatisk fylles ut med den verdien som følger av de verdiene som er satt i de to vurderingsfeltene. Dette feltet er ikke redigerbart, men oppdateres hvis verdien i de to vurderingsfeltene endres.

5.5 Redigere geometri i NiNapp

5.5.1 Legg til eller klipp for et naturområde

Du kan legge til eller trekke fra areal ved å digitalisere en figur som enten legges til eller klippes fra. Velg verktøy i menyen for redigering av geometri, digitaliser figuren og velg "Bekreft" når du er ferdig.

Hvis du kommer inn på et annet område når du legger til, vil du få varsel om overlapp. Dette håndteres etter prosedyren for overlapp beskrevet i <u>Behandling av overlappende områder i</u> <u>NiNapp</u>.

For Legg til og Klipp gjelder noen få regler:

- Du kan ikke dele området i flere deler (Klipp)
- Du kan ikke dele andre områder i flere deler (Legg til)
- Figurene må inkludere området som skal redigeres. Du kan f.eks. ikke lage multipolygon ved å legge til areal som ikke henger sammen med det området du skal legge areal til.

5.5.2 Splitte område i to

Du kan dele et naturområde i to ved hjelp av Splitt.

Splitt-funksjonaliteten kopierer alle egenskapene på det opprinnelige naturområdet over på begge de nye naturområdene. Dersom du splitter områder i felt med utgangspunktet at nesten alt er likt, men noe er forskjellig, er det lurt å redigere umiddelbart etter at du har splittet området.

Tegn splittlinja slik at den krysser objektet som skal deles. Linja kan bukte seg på alle mulige måter innen objektet, og den kan trekkes hvor som helst ellers. Du kan imidlertid ikke krysse objektet på flere steder. Dette vil gi feilmelding, fordi dette vil danne multipolygon.

Når du trykker på Bekreft, lager appen en ny geometri i henhold til splittlinja, og deretter kopieres egenskapene til den nye geometrien. Dette tar litt tid, og appen gir varsel om at naturområde deles.

5:41 ons. 15. mai	•	1639_TestNTYPMidtbyen_2019_NTYP	२ २ 68 % ■
📋 Naturområ	de - Under arbeid 🛛 🛞		3381 m²
NATURTYPE	C5 Kalkgranskog 🗦		
NØYAKTIGHET	Meget god (5 - 20m) 🗦		
NATURTYPEMOSAIKK	Nei		
MERKNAD	>		LEGG TIL
USIKKERHET	Nei 🔵		
OMRÅDENAVN	Splitt >		KUPP
KARTLAGT	15. mai 2019 >		SPLITT
0	1 bilde >		1 Am
NIN-ID	NINFP1910000027		SPLEIS
Kartleggingsenhet	-		
Lokalitetskvalitet		a determined in	
			5.0 (17)
artverket, Geovekst og Kommi	uner - Geodata AS	1:1107	Powered by Esr

Når objektet er delt i to åpner appen det objektet som beholder den opprinnelige NIN-ID. Eventuelle bilder som er lagt til det opprinnelige objektet beholdes på denne ID. Det andre objektet får ny NIN-ID, men beholder de samme egenskapene som det opprinnelige objektet. Legg merke til at bilder ikke kopieres til området som fikk ny ID.

5.5.3 Spleise områder

Spleis-funksjonaliteten brukes til å spleise enkeltområder til ett område.

Du velger et område som du vil spleise med ett eller flere andre. Alle områdene må henge sammen med det området du velger. Appen kopierer egenskapene fra det området du velger over til det nye området. Pass derfor på at du starter med riktig område, dvs. det området som har de egenskapene du vil overføre til det nye området du skal lage.

16:06 ons. 15. mai	「□
	16.39_lestN1TPMildtbyen_2019_NTP
🏛 Naturområde - Under arbeid 🛞	6084 m ²
NATURTYPE C5.1 Frisk kalkgranskog >	
NØYAKTIGHET Meget god (5 - 20m) >	Houngro &
NATURTYPEMOSAIKK Nei	
MERKNAD	Liggern
USIKKERHET Nei	
områdenavn Såleis >	Kur
KARTLAGT 15. mai 2019 >	
1 bilde >	
NIN-ID NINFP1910000039	See
Kartleggingsenhet	
➡ Lokalitetskvalitet	
LOKALITETSKVALITET Moderat kvalitet >	Contraction (Contraction (Contr
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS	5.0 (17) 1: 1931 Powered by Es

Appen ber deg velge hvilke områder du vil spleise med det valgte området. Områder som velges for Spleis får en mørk omramming og en noe lysere farge. Siden denne funksjonaliteten bare legger geometri til et eksisterende område, kan du velge å spleise et område fra Naturtyper laget med et område i K5 eller K20. Du må altså ikke velge områder bare i samme kartlag som det området du starter med. Men merk at området du spleiser inn forsvinner, uansett hvilket kartlag det opprinnelig tilhører. Vil du ta vare på dette området, må du først kopiere geometrien til et kartlag du ikke trenger vha. Utvalg.

Ved sammenkopling av områder vil du måtte vurdere om variabeltrinnene til det opprinnelige området fortsatt er gyldige for det nye, større området. Gjør helst dette umiddelbart etter spleis, ellers er det lett å glemme.

Hvis et område som spleises inn i et annet har bilder registrert, vil disse ikke bli med inn i det nye området. Bare bilder på området som danner utgangspunktet for spleisen blir med over i det nye området. Du må legge til bilder fra kamerarullen hvis du vil ha dem inn i det spleisa området.

5.5.4 Hente geometri fra kartlag, Utvalg

Du kan kopiere geometri fra eksisterende områder til et annet kartlag ved hjelp av Utvalg. Du velger hvilket kartlag du vil kopiere geometri til, og deretter velger du ett eller flere områder i kartet. Valgte områder får en lysere farge. Områdene du velger må henge sammen, men de kan gjerne være i ulike kartlag.

Når det nye objektet er etablert, åpnes redigeringsmodus for objektet.

Funksjonaliteten takler at du kopierer geometrien til et objekt i Naturtyper laget til en ny Naturtype. Dette kan være nyttig blant annet med tanke på Naturtyper i mosaikk, jf. kartleggingsinstruksen.

5.6 Behandling av overlappende områder i NiNapp

5.6.1 Hovedregler ved overlapp

NiNapps håndtering av overlapp er lik for alle kartlag og alle områder. Hovedreglene er:

- Du kan legge nye områder i overlapp med eksisterende områder i samme kartlag.
- Du kan la nye områder klippes mot eksisterende områder i samme kartlag, dvs. at nye områder underordner seg eksisterende områder.
- Du kan ikke redigere publiserte områder vha. overlapp, verken dine egne eller andre sine.
- Du kan ikke redigere geometri på en slik måte at du danner multipolygon. Prøver du på dette, vil appen legge geometriene i overlapp uansett hvordan du prioriterer.
- Redigerer du slik at et område kommer i fullstendig overlapp med et annet område i samme kartlag, vil appen legge områdene i overlapp uansett hva du prøver å velge.

Appen er innstilt slik at det enkleste valget er å legge nytt område i overlapp med eksisterende. Dette bygger på en hypotese om at det du gjorde senest, er det du vil beholde. Hjelpeteksten i appen ber deg markere områder som det nye området skal klippes mot. Det innebærer at du aktivt må velge områder der du vil unngå overlapp.

Dersom du i K5-laget vil legge et punkt (f.eks. en kaldkilde) i et eksisterende objekt, får du overlapp. Appen tillater det, men du får ikke levert data i overlapp. For å unngå dette, må du først klippe et hull i eksisterende område og deretter legge punktet i hullet. Så tetter du rundt punktet ved å legge til areal på eksisterende objekt.

5.6.2 Legge nytt område i overlapp med eksisterende område

Her har du digitalisert et nytt område i overlapp med eksisterende område. Det nye området er markert med grønn omramming, og eksisterende område, som det nye overlapper, er markert med rødt.

Velger du Bekreft i denne situasjonen, får du overlapp.

USIKKERHET

OMRĂDE

NIN-ID

Nei 🔵

15. mai 2019

Legg til bilder

+

٢

5.6.3 La nytt område klippes mot eksisterende område

1:1009

Alternativet er å la det nye området klippes mot eksisterende. Det gjør du ved å markere eksisterende områder. Disse endrer farge og får grønn omramming. Når du bekrefter, klippes det nye området mot de eksisterende.

() KLIPP

SPUTT SPUTT

G 5.0 (17

16:26 ons. 15. mai		🗢 🖬 🕈 67 % 🔳
	1639_TestNTYPMidtbyen_2019_NTYP	1
💼 Naturområde - Under arbeid 🛛 🕺		4365 m ²
NATURTYPE Naturtype ikke valgt >	0=200783844444575777	
NØYAKTIGHET Meget god (5 - 20m) >		Z
NATURTYPEMOSAIKK Nei		
MERKNAD		LEGG TIL
USIKKERHET Nei		1
OMRÁDENAVN >		KUPP
KARTLAGT 15. mai 2019 >		SPLITT
Legg til bilder >		B
NIN-ID		SPLEIS
Kartleggingsenhet		21 / B
		P
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS	1:1138	5.0 (17) Powered by Esri

De praktiske huskereglene for digitalisering i overlapp er altså:

- Er alle andre områder røde, vil nytt objekt komme i overlapp med disse.
- Er alle områdene grønne, vil nytt objekt klippes mot alle eksisterende områder.
- Prioriterer du slik at noen eksisterende områder er røde og andre grønne, vil det nye området komme i overlapp med røde områder og klippes mot grønne områder.
- Digitaliserer du slik at håndtering av overlapp kan danne multipolygon, vil ikke området klippes og resultatet blir overlapp uansett hvordan du markerer i appen. I disse tilfellene må en være litt obs ettersom appen ikke gir noen feilmelding når området ikke blir klippet.

I tilfeller med flere Naturtyper i ulike grader av overlapp er det viktig å holde rede på hvilke områder du skal overlappe med og hvilke du skal klippe mot. Dette gjelder både ved etablering av geometri og ved redigering av geometri.

5.6.4 Rydde overlapp mellom egne områder

Du kan rydde opp i overlapp mellom egne områder ved å bruke funksjonaliteten "Legg til". Denne vil tvinge fram en ny prioritering.

I disse tilfellene anbefaler vi å legge til areal i den delen av et område som skal klippes mot et annet. Dette tvinger fram valgsituasjonen som lar deg klippe et område mot et annet, uten at område du klipper endres andre steder enn der det klippes mot området som overlappes.

5.7 Multipolygon

Vi er kjent med at det fortsatt finnes et par måter å opprette multipolygon på i appen. Disse områdene vil ikke bli validert i NiN-web, og lar seg dermed ikke sende til godkjenning. Ettersom multipolygoner kan være kompliserte å rydde opp i vil det ofte være raskest å slette et område for så å opprette det på nytt fremfor å prøve å ordne opp. Dersom du enkelt ser hvor problemet har oppstått kan du prøve å rette det opp ved hjelp av "Legg til" verktøyet i appen.

Vårt råd er å jobbe med geometri på en ryddig måte for å prøve å unngå store og komplekse figurer og at det oppstår problemer med multipolygon.

5.8 Slette og nullstille data i appen

5.8.1 Slette et naturområde

Du kan slette et område ved å velge det og trykke på Slett. Området slettes i sin helhet, altså både geometri og egenskaper. Før du får sletta objektet, må du bekrefte at du virkelig ønsker det.

5.8.2 Slette valgt kartleggingsenhet uten å registrere ny

Dersom du har registrert en kartleggingsenhet på et naturområde, men har endret mening om hva som er riktig kartleggingsenhet kan du sveipe feltet som viser kartleggingsenheten mot venstre og velge "Delete".

▼ Kartleggingsenhet	+	✓ Kartleggingsenhet	C
T4: Skogsmark C-4: kalklågurtskog	10 / 10 >	jsmark klågurtskog	10 / 10 > D

5.8.3 Nullstille registrert beskrivelsesvariabel

Dersom du har registrert en beskrivelsesvariabel, men ønsker å nullstille den kan du sveipe feltet med denne variabelen mot venstre og velge "Nullstill". Variabelen går over fra å ha en verdi til å være tom, dvs. at ingenting er registrert.

5.9 Bilder

I NiNapp kan du legge til bilder på områder enten ved å ta et bilde der og da, eller ved å legge til bilder fra kamerarullen i etterkant. Appen vil be om tillatelse til å bruke kameraet og til å hente bilder fra kamerarullen.

Kartleggingsinstruksen beskriver om og hvordan bilder skal inkluderes i arbeidet.

Bilder som du legger inn på et område synkroniseres og kan ses og redigeres i NiN-web når du har fått området opp som et søkeresultat i informasjonspanelet til venstre. Velg "Se info", og bildene vises i liten versjon. Klikk for å få vist bildet i større versjon i nettleseren.

Når du åpner et område med bilder i appen (online), kan du se hvor mange bilder som er lagt inn på området. Trykker du her, vil du kunne se på bildene. Oppretter du ny offline database blir ikke bildene som allerede ligger på områdene med ut i offline. Dette er for å minske størrelsen på den lokale replikaen av databasen som ligger lokalt på iPaden. Istedenfor kommer det en merknad om at området har bilder. For å se på bilder som er tilknyttet området må du enten gå online med appen, eller sjekke i NiN-web.

5.10 Utvidelse av prosjektgeometri

Dersom et bestilt prosjekt viser seg å ikke ha tilstrekkelige utbredelse for kartleggingens formål er det mulig å utvide geometrien til prosjektet. En utvidelse må gjøres av en med bestiller-rolle i Prosjektinnmelding, men vil kreve en dialog mellom bestiller og kartlegger(e). Les mer om hvordan prosjektavgrensingen kan utvides i brukerveiledningen til NiN-Prosjektinnmelding. Dersom NiNapp er i online når en prosjektgeometri utvides vil denne synkroniseres ut i appen umiddelbart uten at en får noe mer beskjed om dette. En kan dermed kartlegge innenfor det utvidede området med en gang dette er oppdatert i appen.

Har en appen i offline når prosjektgeometrien utvides får en beskjed om at prosjektet har fått ny geometri neste gang en synkroniserer. Du bør dermed gå online med appen, for så å opprette en ny offline database som da tar med den utvidede prosjektgeometrien.

Dersom du hadde lastet ned kartpakken for prosjektet som ble utvidet må du slette denne for å få tilgang til den oppdaterte prosjektpakken. Det kan ta noe tid før ny prosjektpakke er ferdig generert og klar for nedlastning. Det skal komme et varsel i NiNapp om at ny prosjektpakke er tilgjengelig. Testing har vist at denne meldingen ikke alltid dukker opp. Vi anbefaler dermed alltid å slette den opprinnelige kartpakken for så å laste ned oppdatert kartpakke på nytt. Sjekk gjerne at denne har fått med utvidelsen før dere drar i felt.

5.11 Overføring av data mellom prosjekter

Hovedregelen for kartlegging er at alt prosjektareal som meldes inn for kartlegging gjennomsøkes for alle naturtyper. Prosjektområdene som meldes inn skal derfor dekke et areal kartlegger med sikkerhet vil ha mulighet til å kartlegge, og heller utvides ved behov. Dersom du har et stort prosjektområde der ikke alt er/blir kartlagt er det imidlertid mulig å opprette nye, mindre prosjekter som viser faktisk kartlagt areal og få hjelp av Miljødirektoratet til å overføre data fra større til mindre prosjekt. Merk at dette må gjøres før 15. november på grunn av stenging av NiN-prosjektinnmelding.

Fremgangsmåten er som følger:

- 1. Prosjekt opprettes på vanlig måte i NiN-prosjektinnmelding. Dersom du allerede ved bestilling mistenker at hele prosjektområdet ikke kommer til å bli kartlagt anbefaler vi at informasjon om dette legges inn i prosjektbeskrivelsen for prosjektet, slik at andre som skal kartlegge i området er kjent med at deler av prosjektet kanskje ikke kommer på kart.
- 2. I felt kartlegges prosjektet for alle naturtyper oppgitt i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks.
- 3. Dersom det er deler av prosjektet som ikke blir kartlagt, så merk området hvor du har kartlagt i felt slik at du vet nøyaktig hvilket areal som er blitt gjennomsøkt (f.eks. i kartlaget 1:20 000 (grønt lag)). Merk: Dersom et område er undersøkt for naturtyper uten funn er dette også et viktig resultat som bør publiseres. Alt undersøkt areal skal derfor inngå i prosjektområdet som leveres til slutt.
- 4. Etter avsluttet kartlegging eksporterer du de figurene som angir kartlagt område (i eksempelet polygon i 1:20 000 kartlaget) i shapeformat fra NiN-web.
- 5. Opprett nye prosjekt som viser arealet som faktisk er kartlagt. Dette kan gjøres ved å importere figurene som viser kartlagt område til NiN-Prosjektinnmelding. Bestill prosjektene. Merk at de nye prosjektene må dekke minst hele arealet til naturtype-lokalitetene som skal overføres. Vær nøyaktig bare et eneste knekkpunkt utenfor dekningskart vil medføre at polygonen ikke kan flyttes. Eventuelle figurer som er laget for å vise kartlagt område skal slettes fra NiN-web.
- 6. Send e-post til Miljødirektoratet på <u>ninkartlegging@miljodir.no</u> når de nye prosjektene (pkt. 5) er bestilt. E-posten må inneholde fullstendig prosjektnavn med kode på både prosjektet data skal flyttes fra og prosjektet som data skal flyttes til. Dersom det skal flyttes data for flere prosjekt skal informasjonen settes opp i en tabell slik som dette:

Flyttes fra prosjekt	Flyttes til prosjekt	
123456_Helsfyr2023_NTYP	123457_Helsfyr ny_2023_NTYP	

- 7. Miljødirektoratet flytter kartlagte lokaliteter til riktig prosjekt og sletter det opprinnelige prosjektet. Du får beskjed når flyttingen er gjennomført. Du kan ikke jobbe videre med dataene før denne beskjeden er gitt.
- 8. Når du har fått beskjed om at flyttingen er gjennomført kan kartlegger ferdigstille og sende de nye prosjektene til godkjenning.

Overføring av polygon mellom prosjekt gjøres til faste datoer gjennom kartleggingssesongen. Datoene er de samme som faste kvalitetssikringsdatoer. For en oppdatert liste av datoene se <u>Kvalitetssikring hos Miljødirektoratet</u>.

6. Redigering og kontroll i NiN-web

6.1 Se på kartlagte områder

Du kan se alle data for alle kartlagte områder. Velg et område og klikk Se info. Resultatet får du i informasjonspanelet til venstre i NiN-web. Her vil du se alle data som er registrert på naturområdet.

6.2 Redigering i NiN-web

Når du skal redigere i NiN-web er det viktig at du først går online med NiNapp. Har du appen i offline modus, mister du data lagt inn i NiN-web når du synkroniserer appen. Dette skyldes at det som ligger i appen alltid vil overstyre det som ligger i NiN-web.

Når du klikker på et område i kartet får du en meny med valg i resultater fanen. "Rediger egenskaper" er knapp nummer to fra venstre.

6.2.1 Redigering av egenskaper

Du kan redigere noen egenskapsdata i NiN-web. For alle kartlag kan du redigere

- Nøyaktighet
- Merknad
- Usikkerhet (ja/nei)
- Usikkerhetsbeskrivelse (Kun hvis usikkerhet er satt til ja)
- Legge til/slette bilder (Administrer bilder)

For objekter i kartlaget Naturtyper kan du i tillegg redigere

- Områdenavn
- Tilstandsbeskrivelse
- Naturmangfoldbeskrivelse

6.3 Sjekk naturområder

Under "Sjekk naturområder" finner du funksjonalitet for å validere og utføre variabelsjekk av naturområder. "Sjekk naturområder" åpner et panel til venstre i skjermen. Her kan du velge om du vil sjekke valideringsstatus eller utføre variabelsjekk.

- Validering kontrollerer om naturområder oppfyller kravene for å leveres.
- Variabelsjekk gir en rapport om hvilke variabler som ikke er fylt ut. For Naturtyper er variabelsjekken tilpasset slik at manglende utfylling i de fleste tilfeller innebærer at variabelen skal være utfylt. For K5 og K20 er det ikke lagt inn noe logikk. Det vil si at manglende utfylling ikke nødvendigvis betyr at noe er feil.

Systemet kjører validering og variabelsjekk kontinuerlig som egne prosesser utenom NiNdatabasen. Når du foretar validering eller variabelsjekk er det en rapport fra den seneste kjøringen du får ut. Validering og variabelsjekken er justert slik at det kun er objekter med endringer siden forrige kjøring som tas ut i de nye rapportene. Oppdateringsintervallene på validering og variabelsjekk er satt til hvert 15 min, hver dag mellom kl 06:00 og 24:00.

Validering og variabelsjekk kan gjøres per prosjekt, ved å tegne et område i kartet eller på det enkelte objekt. Alle naturområder må valideres før de kan sendes til godkjenning.

6.3.1 Validere naturområder per prosjekt

Validering er en funksjonalitet som kontrollerer om naturområdene innenfor et prosjekt oppfyller kravene til å kunne leveres. Selv om validering må gjennomføres før områder sendes til godkjenning, kan du også kjøre validering uten å sende områdene til godkjenning. Vi anbefaler at du validerer områder også underveis i arbeidet, og ikke bare inn mot levering.

Validering kontrollerer for situasjoner som alltid skal være oppfylt, og den kontrollerer geometrien for feil som ikke skal forekomme. For en fullstendig oversikt over hva som kontrolleres i valideringen se <u>Sjekkliste validering</u>. Funksjonen kan ikke kontrollere for situasjoner som kan være enten eller.

I panelet "Sjekk områder" velger du validering, deretter om du ønsker å kontrollere egne områder, en annen kartleggers eller alle områdene innenfor det valgte prosjektet. Du velger også hvilke kartlag du ønsker å validere. Ønsker du f.eks. bare å validere områder innenfor Naturtypekartlaget huker du kun av for dette. Til slutt velger du hvilket prosjekt du ønsker å validere fra nedtrekksmenyen.

< tlagsliste	Tegnforklaring	Resultater	Sjekk områder
Vil du sjekk	e valideringsstatu	s eller variabl	er? *
Valideri	ng		
Variabe	lsjekk		
Hvilke områ	der vil du sjekke?	*	
Egne o	mråder		
O Velg ka	rtleggere		
O Hele pr	osjektet		
O Tegn or	nrådet		
Velg kartlag	*		
Minst ett må	være valgt for å kunn	e gå videre	
Naturty	rper		
5K			
20K			
Velg prosje	ct *		
Kun områder	i prosjektet du velger	vil bli sjekket	
141602_F	estningen_2024_N	NTYP	•
Gå videre	Avbryt		

Når du trykker "Gå videre" får du opp en liste over de områdene med valideringsfeil. Områdene med feil markeres også med gult omriss og får en litt annen farge i kartet. I listen over valideringsfeil kan en trykke seg inn på hvert enkelt område som da markeres med blått omriss, for å se hvilke områder som har hvilke feil.

Kartlag	sliste	Tegnforklaring	Resultater	Resultater:		
Områd	er med	d valideringsfeil:	1			
Søk						
)		
	NINF	P2410147622				
	Kartle	gger: tenin2				
	Sjekk	et: Apr 29 2024 13:57:	21			
\sim	Sist e	ndret: Apr 23 2024 13	:39:39			
	Valid	Valideringsfeil:				
	Tilsta	ndsvurdering er ikke f	ylt ut.			
	NINF	P2410147602				
	Kartle	gger: tenin2				
	Sjekk	Sjekket: Apr 29 2024 13:57:21				
	Sist e	ndret: Apr 19 2024 10	:52:00			
	Valid	eringsfeil:				
	Natur	området har ikke nati	urtype.			
	NINF	P2410147669				
	Kartle	gger: tenin2				
	Sjekk	et: Apr 29 2024 13:57:	21			
	Sist endret: Apr 26 2024 10:32:00					
	Valid	eringsfeil:				
	Naturområdet har ikke naturtype.					
Områdenavn er ikke fylt ut.						
	Naturområdet mangler bilde					
Godkjente Variabelsjekk Avbryt						

Denne valideringa inneholdt flere feil. For å se de områdene som ikke inneholder feil og dermed er validert blar en nederst i listen med feil og trykker på "Godkjente".

En får da opp listen over validerte områder, og disse er nå markert i kartet. I dette tilfellet var det bare ett område som passerte valideringssjekken. Nå vet en hvilke områder som er validerte og som dermed kan sendes til godkjenning. Knappen "Send til godkjenning" sender de validerte områdene til godkjenning. Ved å trykke avbryt lukkes resultatvinduet.

Kartlagsliste	Tegnforklaring	Resultater	Resultater
Validerte om	råder:		
Huk av område du er kartlegge	e(ne) du vil sende til g r vil sendes til godkj	godkjenning. Ku enning.	n områder hvor
Søk			
Select			
🔿 Velg alle 💿 Ingen			
NINE	P2410147624		
Kartle	egger: tenin2 at: Apr 20 2024 12:57	21	
Sjekket: Apr 29 2024 13:57:21 Sist endret: Apr 12 2024 15:47:17			
Send til god	kjenning Se fe	I Se variab	oelsjekk
Avbryt			

NiNapp gjør ingen kontroll av overlapp mens du arbeider med naturområdene, så du kan ha overlapp som du ikke er oppmerksom på. I valideringa får du feilmelding om dette i kartlagene K5 og K20 ettersom det her ikke tillates overlapp.

6.3.2 Validere naturområder ved å tegne området i kartet

I panelet "Sjekk områder" kan en også velge å validere ut ifra et område du selv tegner i kartet. Under "Hvilke områder vil du sjekke?" huker du da av på "Tegn området". Da dukker det opp en ny boks nederst. For å tegne i kartet trykker du på den blå knappen.

Du kan nå tegne et område i kartet. Dobbeltklikk for å avslutte tegningen. Valideringen kjøres nå på områdene innenfor det opptegnede polygonen uavhengig av prosjekt. Denne funksjonen kan både brukes til å sjekke mindre deler av et prosjekt, og til å sjekke flere prosjekt samtidig.

6.3.3 Validere enkeltobjekt

Det er også mulig å validere enkeltobjekt. Dette gjøres ved å klikke på et naturområde i NiNweb. I infoboksen som dukker opp trykker du på "Validering" (tredje knapp fra venstre). Dersom området blir validert kan det nå sendes til godkjenning.

Under arbeid: NINFP2410147602			
Områdenavn	Festningen NTYP1		
Brukernavn	tenin2		
Kartlagt	8. apr. 2024, 09:42		
sistendret	19. apr. 2024, 10:52		
Nin-ID	NINFP2410147602		
naturomradei	{EB48871A-C7F1-4D79-9FC7-		
d	8EF4515E0427}		

6.3.4 Variabelsjekk

Variabelsjekken er en nyttig funksjonalitet for å undersøke om variabler er utfylt. Variabler kan sjekkes per prosjekt og ved tegning av området i kartet. Fremgangsmåten er akkurat den samme som ved validering. Trykk på "Sjekk naturområder" huk av for variabelsjekk. Velg deretter prosjekt, kartlag, og om egne, andres eller alle områder innenfor valgt prosjekt skal kontrolleres. Resultatet er en liste over områder som ikke har alle variabler utfylt, og hvilke variabler som ikke er utfylt på de ulike områdene. Områdene med manglende variabler markeres også i kartet. Merk at det kun er naturområder som har status "under arbeid" som omfattes av sjekken. Om noen naturområder har status "til godkjenning" vil de derfor ikke dukke opp i resultatliste, selv om de har feil eller mangler i registrerte variabler.

Variabelsjekken tar utgangspunkt i lista over variabler som kan registreres på den enkelte Naturtypen eller kartleggingsenheten (variabelutvalget er det samme for hele hovedtypen).

For variabelsjekk av kartleggingsenheter (5K) er det ikke noen innebygd logikk som samsvarer med kartleggingsinstrukser. Du vil derfor få beskjed om at variabler ikke er utfylt også når de ikke må eller skal fylles ut i henhold til kartleggingsinstruksen.

For Naturtyper inneholder variabelsjekken noe logikk. Det sjekkes ikke om variablene MdirPRAM, 5AB og 5BY er utfylt i variabelsjekken ettersom det ikke må settes nulltrinn på disse, jf. kartleggingsinstruksen for naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. I tillegg sjekkes det ikke om variabler for naturmangfold er utfylt når tilstand er satt til "svært redusert kvalitet".

For en Naturtype skal som regel alle variabler som er definerende eller som danner grunnlag for tilstandsvurdering være utfylt. Unntakene er de Naturtypene som ikke har metodikk for vurdering av lokalitetskvalitet. Videre skal alle variabler for naturmangfold fylles ut dersom vurderinga av Tilstand er bedre enn "Svært redusert kvalitet". For Naturtyper vil variabelsjekken være nyttig som en kjapp sjekk på om alle aktuelle variabler og LKM er fylt ut.

Pass på at du ikke forbinder variabelsjekk med validering og godkjenning. Manglende utfylling av variabler påvirker generelt ikke valideringen, siden det ikke er entydige regler for når variabler skal være utfylt. Hva som skal registreres av variabler styres av kartleggingsinstruksen og kartlegger er selv ansvarlig for at alle variabler som skal fylles ut er fylt ut ved godkjenning.

6.3.5 Håndtering av overlapp (kartlag 5K og 20K)

NiN-web har en funksjonalitet for håndtering av overlapp. Det sjekkes blant annet for overlapp i valideringen, og for å få muligheten til å håndtere overlapp må en først kjøre valideringen av prosjektet (Se <u>Validere naturområder per prosjekt</u>). I lagene 5K og 20K er ikke overlapp tillatt og du får en egen feilmelding på dette.

Kartlagsliste Tegnforklaring Resultater Resultater:				
Områd	Områder med valideringsfeil:			
Søk				
)
	NIN5	K2410190096		
	Kartle	gger: tenin2		
	Sjekke	et: Apr 30 2024 08:56:	25	
0) Sist endret: Apr 30 2024 08:47:54			
	Valideringsfeil:			
	Overlapper et annet område du har under arbeid.			
	Kartleggingsenhet er ufullstendig utfylt.			
	NIN5	K2410190097		
	Kartle	gger: tenin2		
	Sjekke	et: Apr 30 2024 08:56:	25	
0	Sist e	ndret: Apr 30 2024 08	:48:32	
	Valid	eringsfeil:		
	Overla	apper et annet områd	le du har under a	rbeid.
Kartleggingsenhet er ufullstendig utfylt.				
Validerte Variabelsjekk Håndter overlapp				
Avbryt				

For å rydde opp i dette trykker du på Håndter overlapp. En liste over områdene som overlapper dukker opp, og områdene markeres i kartet. Fra denne listen velger du hvilket område du skal klippe, og trykker deretter på "Velg område du vil klippe mot".

Du velger deretter område du ønsker å klippe mot fra en liste over områder det valgte område overlapper med. I dette tilfelle overlapper valgt område bare med et annet. Trykk deretter på Klipp. En bekreftelsesmelding dukker opp, og du får spørsmål om du virkelig vil klippe det valgte område mot det andre valgte område. Trykk Ok.

Bekreft		×
Vil du virkelig klippe NIN5K2410190096 mot NIN5K2410190097? Du vil ikke kunne angre denne operasjonen i etterkant.		
	ОК	Avbryt

Du får deretter opp en melding om at område nå har fått ny geometri. Trykk Ok.

Til slutt blir du spurt om du ønsker å håndtere overlapp på andre områder. Om du skal håndtere flere områder med overlapp trykker du Ok. Trykk "Avbryt" når du er ferdig med håndtering av overlapp.

Reglene for dette tilsvarer reglene i appen ved fiksing av overlapp. Den valgte polygonen er det som kan endres, og endringen vil bestå i at denne polygonen mister arealet som overlapper.

6.4 Sjekk tilstand og naturmangfold

Med verktøyet Sjekk tilstand og naturmangfold kan du sjekke om du har satt riktig tilstand vurdering og naturmangfold vurdering ut ifra de variabeltrinn du har registrert i NiNapp. Sjekken fungerer på samme måte som validering og variabelsjekk.

Klikk på "Sjekk tilstand" på verktøylinjen. Velg om du vil sjekke per prosjekt eller om du ønsker å tegne et område i kartet. Velger du prosjekt henter du dette fra nedtrekkslisten og trykker "Gå videre". Hele prosjektet blir nå sjekket. Velger du tegn område trykker du på knappen "Trykk her for å tegne" og tegner en figur rundt områdene du ønsker å sjekke. Avslutt tegningen med å dobbeltklikke når du setter siste punkt. Trykk deretter "Gå videre", områdene innenfor tegningen din blir nå sjekket.

Områder med feil dukker opp i resultat listen. Satt tilstand refererer til den tilstandsvurdering som er satt i appen. Kalkulert tilstand er den tilstandsvurderingen som skal være riktig basert på de variabeltrinn som er satt i appen. Sjekken sier også noe om hvilke variabeltrinn som er "styrende" for den kalkulerte vurderingen. Oppsettet for sjekk av naturmangfoldvurdering er likt.

I tillegg til satte variabeltrinn er det andre kriterier som kan spille inn i vurdering av tilstand og naturmangfold. Under styrende kriterier dukker det opp informasjon om dette dersom det er andre faktorer enn variabeltrinn som gjør at vurderingen skal justeres. Et typisk eksempel på et slikt kriterium er naturtypen størrelse.

I de tilfeller hvor det skal gjøres en skjønnsmessig vurdering er det lagt til en kommentar om dette. De naturtypene dette gjelder vil dukke opp i resultatet uavhengig om den satte tilstanden og den kalkulerte tilstanden er den samme. Det betyr at disse områdene nødvendigvis ikke er feil.

Sjekk av tilstand og naturmangfold har vært meget komplisert å utvikle. Alle reglene har måttet bli definert, og alle spesialtilfeller er forsøkt lagt inn. Vi kan på nåværende tidspunkt ikke garantere at sjekken alltid vil vise det som er riktig. På grunn av denne kompleksiteten er det ikke knyttet opp noe logikk mellom Sjekk av tilstand og naturmangfold og det å validere og sende områder til godkjenning.

6.5 Sende naturområder til godkjenning

For å sende naturområder til godkjenning må de først valideres (se <u>Sjekk naturområder</u>). I valideringen velger du hvilke kartlag som skal valideres, og som deretter kan sendes til godkjenning. Områder som passerer valideringen (Validerte områder) sendes til godkjenning ved å trykke på "Send til godkjenning" nederst i resultatlista over validerte områder. Du blir dermed bedt om å bekrefte handlingen. Trykk ok. Du får nå en beskjed om at områdene ble sendt til godkjenning.

Kartlagsliste	Tegnforklaring	Resultater			
Validerte om	råder:]			
Huk av område du er kartlegge	e(ne) du vil sende til g r vil sendes til godkj	godkjenning. Ku enning.	ın områder hvor		
Søk					
Select					
Velg alle	e 🔿 Ingen				
Kartle Sjekk Sist e	P2410147624 :gger: tenin2 et: Apr 30 2024 13:32: ndret: Apr 12 2024 15	.22 :47:17			
Send til god Avbryt	kjenning Se fe	il Se varial	belsjekk		
Send ti	l godkjenni	ng:			
Ingen feil ble	e funnet i dine 1 nat	turområder. Vil	du sende disse ti	il godkjenning?	
				ОК	Avbryt

Områdene er nå sendt til godkjenning og har dermed blitt tegnet med en egen signatur i kartet.

6.5.1 Tilbakestille områder som er sendt til godkjenning

Naturområder som er sendt til godkjenning kan når som helst tilbakestilles til status Under arbeid så lenge prosjektet ikke er sendt til godkjenning. Et område som er sendt til godkjenning er låst for videre redigering, så dersom en skal endre noe på et område må det først tilbakestilles til Under arbeid.

Funksjonene Tilbakestill naturområder kan brukes for å tilbakestille alle naturområder i et eller flere kartlag innenfor et prosjekt. Fremgangsmåten her er lik som ved validering og variabelsjekk av områder. Velg aktuelt prosjekt fra nedtrekksmenyen, og huk av for kartlaget som skal tilbakestilles.

Comparison Tilbakestill prosjekt til "under arbeid"				
Du kan bare tilbakestille områder hvor du er kartlegger.				
Velg prosjekt *				
Velg prosjektet du vil tilbakestille				
141602_Festningen_2024_NTYP				
Velg kartlag * Minst ett må være valgt for å kunne gå videre				
Vaturtyper				
5К				
20K				
Gå videre Avbryt				

For å tilbakestille et enkelt område klikker du på det aktuelle område i kartet og velger "Tilbakestill" i menyen som dukker opp. Du blir bedt om å bekrefte handlingen, deretter blir statusen på området tilbakestilt til under arbeid, og området kan igjen redigeres.

					ŀ	7
Kartlagsliste	Tegnforklaring	Resultater				
						Х
<	1 2	3	4	>		
Under a	arbeid: NII	NFP24	4101	14767	9	
						>
Brukernavn	tenin1					
Kartlagt	29. apr. 2024, 10	0:23				
sistendret	29. apr. 2024, 10	0:23				
Nin-ID	NINFP24101476	579				
naturomradei	i {0361D8E1-8B94	4-47F1-9[05D-			
d	AAD11481A1D8	3}				

6.6 Registrere informasjon på prosjektnivå

Gjennom feltkartlegging må kartlegger gjøre en rekke vurderinger og valg som kartlegger kan ha lyst til å dokumentere utover det som ligger inne i naturtypelokalitetene som er kartlagt. Dette løses i NiNweb gjennom to ulike løsninger, felter for prosjektinformasjon og opplastning av rapporter eller andre vedlegg. For å fylle ut informasjonen for prosjektet klikker du på prosjektet i kartet. Prosjektet kommer så opp i resultatlista i venstrepanelet. Trykk på "rediger". Du kommer så inn på en side med fire tekstfelt som kan fylles ut.

Tekstfeltene som kan fylles ut er:

Feltnavn	Beskrivelse av innhold
Generelle valg for naturtypene i prosjektet	Beskrivelse av valg som er gjort generelt for hele prosjektet f.eks. bruk av boreal hei vs. kystlynghei, valg om bioklimatisk sone, eller tolkning av variabler innenfor et prosjekt.
Områdebeskrivelse	En beskrivelse av naturen i kartleggingsområdet i sin helhet, gjerne med særlig fokus på natur som ikke er kartlagt som naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Er det for eksempel skog som ikke er blitt tatt ut fordi det ikke passer inn i definisjonene i instruksen kan dette beskrives her.
Usikkerhet	Skal brukes for å beskrive områder det har vært usikkert om er naturtype etter instruksen eller ikke, men hvor kartlegger har valgt å ikke utfigurere lokaliteten. Det skal komme tydelig frem hvilken konsekvens usikkerheten har for brukeren av data. Andre årsaker som medfører usikkerhet kan også legges inn her, men der usikkerheten påvirker enkelte utfigurerte naturtyper skal det legges inn på den enkelte lokalitet.

Tidligere kartlegging	Beskrivelse av hva som er gjort av tidligere kartlegginger innenfor prosjektområdet, og om det i den nye kartleggingen er funnet resultater som likner eller som avviker fra den tidligere kartleggingen. Både tidligere kartlegginger med Miljødirektoratets instruks og eldre
	kartleggingen. Både tidligere kartlegginger med Miljødirektoratets instruks og eldre
	Miljødirektoratets instruks og eldre
	kartleggingsmetodikker kan beskrives her.
	Dersom det er gjort ny kartlegging som ikke
	viser naturtyper i et område der det tidligere
	er funnet naturtyper, så skal det stå her.

Noen oppdragsgivere bestiller rapporter, skjøtselsplaner eller annet fra kartleggingsoppdrag. Disse kan knyttes opp til prosjektet ved å laste opp rapporten som et vedlegg i PDF-format til NiNweb. Dette gjøres på samme sted som registrering av informasjon. Om rapporten ikke er ferdig før data skal sendes til kvalitetssikring (som er svært sannsynlig da vi anbefaler å bruke kvalitetssikrede data i slike rapporter) må rapporten enn så lenge sendes til Miljødirektoratet på <u>ninkartlegging@miljodir.no</u> for opplastning i ettertid. Husk å skive prosjektnavnet rapporten skal knyttes til i e-posten.

6.7 Sende prosjekter til godkjenning

Når kartlegging er avsluttet i et prosjekt kan hele prosjektet sendes inn til godkjenning. Når et prosjekt har fått status "til godkjenning" vil det bli kvalitetssikret av Miljødirektoratet før det eventuelt publiseres. Kvalitetssikring skjer til faste tidspunkt gjennom hele kartleggingssesongen. Merk at når et prosjekt er sendt til godkjenning er det kun Miljødirektoratet som kan tilbakestille det til "under arbeid". Ved behov for dette kontaktes ninkartlegging@miljodir.no

For at et prosjekt skal kunne sendes til godkjenning må alle naturområder i prosjektet ha status "sendt til godkjenning", eller prosjektet må være tomt for data. Tomme prosjekter vil bli publisert i våre karttjenester med dekningskartverdi "Kartlagt uten funn".

Klikk på "Sett prosjekt til godkjenning", velg aktuelt prosjekt fra nedtrekkslisten. Du må være kartlegger på det aktuelle prosjektet for å kunne sende det til godkjenning. Klikk "Fortsett". Du får deretter spørsmål om du ønsker å endre status på det aktuelle prosjektet. Kontroller at du valgte riktig prosjekt og klikk på "Ja". Prosjektet er nå sendt til godkjenning og naturområdene er dermed låst for videre redigering.

		Verktøy		\frown
Agsliste Tegnforklaring Sen Velg prosjekt: *	d prosjekt til godkjenning	Sjekk naturområder	Sjekk tilstand og naturmangfold	Sett prosjekt til godkjenning
Fortsett Avbryt	-	Dknatter Jeg vil Debakkm Bestemorikae ge Beste Celemyrere Filofailásen -sz	en ander amorholet res	Goupesterna

6.8 Validering

I dette kapitlet gis en oversikt over de situasjonene som kontrolleres i valideringa. Områder som har en eller flere av disse feilene blir ikke validert, og kan dermed ikke sendes til godkjenning.

6.8.1 Sjekkliste validering

Alle kartlag

Kontrolleres ved validering	Feilmelding i valideringsrapport
At alle Naturområder har minst en tilknyttet kartleggingsenhet.	Naturområdet har ikke tilknyttet kartleggingsenhet(er)
Dersom usikkerhet er satt til ja, kontrolleres det at tekstfeltet usikkerhetsbeskrivelse inneholde tekst.	Usikkerhetsbeskrivelse må fylles ut når "Usikkerhet" er satt til "Ja"
At alle naturområder er større enn 20 kvadratmeter.	Arealet er mindre enn 20 kvadratmeter
Om områder er multipolygon eller har annen ugyldig geometri.	Har ugyldig geometri

Kartlag Naturtyper

Kontrolleres ved validering	Feilmelding i valideringsrapport

At naturområder i kartlaget Naturtyper har registrert en Naturtype på seg.	Naturområdet har ikke naturtype
At feltet "Tilstand vurdering" har fått en verdi. Naturtyper som ikke skal tilstandsvurderes er unntatt fra denne regelen.	Tilstandsvurdering er ikke fylt ut
At tekstfeltet "Tilstand beskrivelse" inneholder tekst. Naturtyper som ikke skal tilstandsvurderes er unntatt fra denne regelen.	Tilstandsbeskrivelse er ikke fylt ut
Om "Naturmangfold" er gitt en verdi selv om "Tilstand" er satt til "Svært redusert". Naturmangfold skal i disse tilfellen ikke ha en vurdering,	"Naturmangfold" skal ikke registreres når "Tilstand" er registrert som "Svært redusert"
At tekstfeltet "Naturmangfoldbeskrivelse" inneholder tekst, når "Naturmangfold" skal vurderes.	"Naturmangfoldsbeskrivelse" må registreres når "Tilstand" ikke er satt til "Svært redusert"
At tekstfeltet Områdenavn inneholder tekst.	Områdenavn er ikke fylt ut
At det ligger minst 1 bilde på området.	Naturområdet mangler bilde

Kartlag 1:5 000 og 1:20 000

Kontrolleres ved validering	Feilmelding i valideringsrapport
At kartleggingsenhet er valgt/fullstendig utfylt. Gjelder naturområder som har geometri hentet fra AR5 eller tidligere kartlagt NiN data.	Kartleggingsenhet er ufullstendig utfylt
Om det er overlapp mellom naturområder med status under arbeid. Dette er ikke tillatt i disse kartlagene.	Overlapper et annet området du har under arbeid
Om det er overlapp mellom naturområder med status "sendt til godkjenning". Dette er ikke tillatt i disse kartlagene.	Overlapper eget område til godkjenning

6.8.2 Løsningsforslag Feilmeldinger

"Naturmangfold" skal ikke registreres når "Tilstand" er registrert som "Svært redusert" "Naturmangfold vurdering" er gitt en verdi før "Tilstand vurdering" er endret til "Svært redusert". For å løse problemet må verdien på "Tilstand vurdering" endres til "Dårlig", "Moderat" eller "God" for at feltet "Naturmangfold vurdering" skal bli tilgjengelig i NiNapp. Dette feltet må deretter endres til "Ingen verdi" før "Tilstand vurdering" settes tilbake til "Svært redusert".

Arealet er mindre enn 20 kvadratmeter

Det finnes flere måter å lage et objekt som er mindre enn 20 m². Det er mulig å klippe vekk areal fra naturområde som er stort nok, og det er mulig å etablere et naturområde som er for lite. Tegner du f.eks. en linjeformet polygon med bredde på 4 meter og gjør denne bare 4 meter lang, blir den for liten.

Har ugyldig geometri

Oppstår f.eks. hvis det har blitt dannet en multipolygon. Appen forhindrer selvkryssende polygoner, men testing har vist at det fortsatt er mulig i enkelte tilfeller. Dette kan være vanskelig å rydde opp i avhengig av hvor komplekst multipolygonen er. Du kan forsøke å rette opp ved å flytte på enkeltpunkter eller ved å bruke funksjonene "Legg til" eller "Klipp", men i noen tilfeller vil det å slette polygonen helt for så å opprette et nytt være det enkleste.

Kartleggingsenhet er ufullstendig utfylt

Når geometri er hentet fra AR5 eller fra tidligere NiN kartleggingsdata får en bare valgt hovedtype når en oppretter naturområder i K5 og K20. Feilmeldingen indikerer at hovedtype er valgt, men at kartleggingsenhet ikke er valgt i appen.

Overlapper et annet området du har under arbeid

Overlapp er ikke tillatt i kartlagene K5 og K20. Kartlaget Naturtyper kan overlappe.

Merk at denne kontrollen bare sjekker om det er overlapp mellom dine egne områder. Applikasjonen tillater overlapp med områder som andre har under arbeid.

Overlapper eget området til godkjenning

Dette gjelder bare kartlagene K5 og K20. Kartlaget Naturtyper kan overlappe.

I valideringa får du feilmelding ved overlapp med områder som er sendt til godkjenning. Dette gjelder uavhengig av om det er dine eller andre sine områder. Denne mekanismen sikrer at kartlaget blir sammenhengende selv om det i NiN-web er overlapp mellom dine og andres områder under arbeid.

6.9 Eksport av data

Det er mulig å eksportere kartleggingsdata fra NiN-web. Denne muligheten gir litt fleksibilitet til bruk av data i rapporter o.l. dersom det er behov for det før Miljødirektoratet har godkjent og publisert kartleggingsdataen. Det er viktig å presisere at det i så stor grad som mulig er publisert kartleggingsdata som skal brukes til slike formål. Miljødirektoratet kvalitetssikrer og publiserer data en gang i måned gjennom kartleggingssesongen for å minimere behovet for bruk av upublisert data. Måten å eksportere på er avhengig av ønsket dataformat.

6.9.1 Eksport av egenskaper til excel-format

Verktøyet "Eksporter til excel" på verktøylinja muliggjør eksport av data til excel-format. Eksport til excel-format er tilpasset for å inkludere blant annet informasjon om naturtype og kartleggingsenheter som er tilknyttet de ulike objektene.

For å ta en eksport klikk på "Eksporter til excel". Huk av for kartlagene du ønsker å ta med i eksporten og klikk på knappen "Trykk her for å tegne". Tegn et utsnitt rundt det du ønsker å eksportere i kartet. Når du trykker "Lag eksport" får du lastet ned en zipmappe som inneholder det du har valgt at eksporten skal inneholde.

<	ste	Tegnforklaring	Resultater	Eksporter til excel		
Ve	Velg kartlag og tegn området som du ønsker å eksportere					
Ka	rtlag	*				
Mi	nst et	t må være valgt for å l	kunne gå videre			
\checkmark	Na	turtyper				
	□ 5К					
	20K					
Or L	mråd Områ H Tr	et * ådet som blir ekspo ykk her for å tegne (sport) Avbryt	ortert	Ū		

6.9.2 Eksport av geometri til shape-format

Shapefil-eksport muliggjør eksport av objektets geometri. Merk at eksporten ikke vil inneholde annet enn de egenskapene som ligger på objektet, dvs. ikke naturtype eller kartleggingsenheter. Disse må eksporteres separat til excel-format og evt. kobles til geometri basert på NIN-ID.

For å eksportere geometri må ønskede områder legges i resultatlista i venstrepanelet i NiNweb. Det er flere måter å gjøre dette på, som via søkefunksjonen, gjennom å velge områder direkte fra kartet eller bruke "identifiser" til å tegne en polygon rundt området som skal eksporteres (se <u>Områdevalg og søk</u>). I Informasjonspanelet til venstre for kartet, klikk på Panelvelgeren og velg "Eksporter til shapefil". Du kan eksportere geometri for flere kartlag samtidig (f.eks., naturtyper og prosjekt). Eksporten da gir en shapefil per kartlag.

Miljødirektoratet **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01 **E-post:** post@miljodir.no **Nett:** www.miljødirektoratet.no **Post:** Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim **Besøksadresse Trondheim:** Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klimaog miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klimaog miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptrer selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring. Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.